

Ruzvelt İngiliz kral ve kraliçesile bir arada

Amerika da taarruza uğrayacak mı?

Kongrede Harbiye ve Bahriye Nazırlarına sorulan sualler

Harbiye nazırı İngiltere mağlûb olursa Amerikanın da harbe gireceğini söyledi

Vaşington 18 (A.A.) — Harbiye nazırı Stimson mebusan meclisi hariciye encümeni huzurunda yaptığı beyanatta kongrenin Ruzveltin demokrasilere yapılacak yardıma mütedair kanun projesine istediği geniş mes'uliyetleri tam bir itimadla verebileceğini söylemiştir. Stimson hiç bir Amerika devlet reisinin memleketi harbe sürüklemeyi kaydederek şunları ilâve etmiştir:

Bu vaziyet karşısında, kongre kendilerine yardım yapılacak memleketeri isimlerle zikretmek gibi mahzurlu bir yolu tercih edebilir. Fakat ben bu husustaki mes'uliyetin tam bir itimadla bugünkü devlet reisine bırakılmasına taraftarım.» (Devamı 7 nci sayfa)

Bu sabah gelen haberler 3 üncü sayfadadır

Askerî vaziyet Romanyadaki Alman tahşidatının hedefi ne olabilir?

YAZAN
Emekli general
H.Emir Erkilet
«Son Posta», nin askerî muharriri

Bu kış rahat geçireceğimizi muhtemel görmüştük. Sebebi, kış vakti harbi olmadıktan değildir. Harb her yerde olduğu gibi, her mevsimde ve her zaman olur! Yerde, suda ve havada; kısım, yazın, gece ve gündüz..

Balkan harbi 1912 Birinci teğrinin ikinci yarısında başlamış ve bütün kış devam etmiştir. Geçen Büyük Harb 1914 Ağustos ayında başladığına dört kış ve dört yaz devam etmiştir. Bu harb de, Lehstanda Eylülde başlamış, fakat, bir harika olarak kış bastırmadan bitmiştir. Ondan sonra Almanların, Danimarka, Norveç, Holanda, Belçika ve Fransa muharebelerini geçen ilkbaharda başlıyarak yazın ortasında bitirdiklerini gördük.

(Devamı 7 nci sayfa)

Ruzveltin müstehziyane cevapları

Cümhurrâisi bir suale, kongrenin kendisine Alman donanmasını da satın almak salâhiyetini verceğini ümid ettiğini söylemek suretile müstehziyane cevap verdi

Vaşington 18 (A.A.) — Ruzvelt dünkü gazeteciler toplantısında demokrasilere yapılacak yardım hakkındaki kanun projesinde ta dilât yapılmasını istihdaf eden teklifleri hoş görmediğini söylemiştir. Reiscümhur, kanun lâyhasına bazı takyidat konulduğu takdirde, bu projeye Amerika Birleşik devletleri reisinin yapmağa salâhiyetleri olmadığı hususları tasrih eden bazı hükümlerin de konulması ve meselâ reisin ayaklarını havaya kaldırarak başı ü-

(Devamı 7 nci sayfa)

Yardım teklifine karşı Almanyadan yükselen ses'ler

Bir Alman gazetesi nakliyat meselesini ileri sürüyor

«Bu altı ay zarfında Hitlerin dediği gibi, büyük miktarda denizaltılarımız olacak»

Berlin 18 (A.A.) — Völkischer Beobachter gazetesi, neşrettiği bir makalede, acaba Almanlar İngiltereyi niçin İngilizlerin Dunkerque ricatinden sonra istilâya kalkmadılar? diye sualler sorulduğunu bildirmekte ve bu suallere zamânı geldiği zaman Almanların cevap vereceklerini söylemektedir.

Gazete, Hitlerin bu husustaki nutkunu hatırlattıktan sonra İngilizlerin vaziyetlerinin son zamanlarda iyileşmediğini bilâkis çok daha ziyade fenalaştığını tebarüz ettirmektedir. Gazete, bilâhare Amerikan yardımının dahi şimdi vaziyeti iyileştir-

(Devamı 7 nci sayfa)

Beşiktaş cinayetinin esrarı çözüldü, failer yakalandılar

Cinayeti, İlhami isminde biri ile 16 yaşlarında bir çocuğun işledikleri meydana çıkarıldı

İstanbul zabıta ve adliyesinin 12 gündenberi büyük bir ehemmiyetle takib etmekte olduğu Beşiktaş cinayetinin esrarı nihayet dün çözülmüştür. Tahkikatı idare eden müddeicumhûr muavini Ziya Yazgan ve genç adliyesinde bu işte teşriki mes'ul eden emniyet müdürlüğü cinayet masası şefi Alihan dün neticeye varmışlar ve failerin İlhami isminde biri ile 16 yaşlarında Cevdet is-

Avukatlar dün hararetle bir toplantı yaptılar

Müzakere mevzuunu şu mesele teşkil ediyordu: «Avukat yazihanesinde şezlong vesaire gibi salon eşyası, yazihane nin yanında yatak odası bulunmamalıdır»

İstanbul barosu umumi heyeti, dün saat 14,30 da Eminönü Halkevi salonunda toplanmıştır. Mekki Hikmet Gelenbey riyaaset mevkii ni almış, zabıt kâtibliklerine de avukat Suad Tahsin Türk ve Avni seçilmişlerdir.

Geçen celsenin zaptı okunduktan sonra, evvelki toplantılarda müzakere edilememiş olan maddelerin görüşülmesine geçilmiştir. Bunlardan ilk maddeyi, avukat yazihanelerinin evsafı hakkında hazırlanan talimatname teşkil ediyordu.

Bu maddede avukat yazihanelerindeki kitab ve mefrûsatın avukatlık mesleğinin vakar ve haysiyetine uygun olması için, teşrih izah olunmuştur.

(Devamı 7 nci sayfa)

Dünkü toplantıya riyaaset eden Mekki Hikmet Gelenbey

İtalya gittikçe Alman hakimiyeti altına giriyor

Halk arasında hoşnutsuzluk

Şimalî İtalyaya gelen Alman ku'aları cenuba sevk ediliyorlar

İtalyada partiye aza olmyan sübaylar terfi edemeyecekler

Dün geceki Radyo gazetesinden: Almanyanın İtalyaya yardımı, bu memleketin gittikçe Alman hakimiyeti altına girmesini intaç etmektedir. İtalyan gazeteleri, İtalyan kurtuluşunun Alman zaferine bağlı olduğunu yazmakta ve artık İtalyanın galibiyetinden bile hiç bahsetmemektedirler.

İtalyan hükümeti, Almanyanın yalnız hava yardımına değil, kendi mevduiyetini muhafaza etmek için askeri müzaheretine de muhtac bulunmaktadır.

(Devamı 7 nci sayfa)

Taymise göre

Almanya Balkanlarda korku yaymaya uğraşiyor

Londra 18 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

Gazeteler bilhassa, İtalyaya yardımın Southampton kruvazörünü batırıldığı Sicilya boğazı deniz ve hava muharebesi tafsilâtı, Amerikan İngiltereye yardımı ve Balkanlardan gelen haberlerle meşgul oluyorlar.

Times diyor ki: İtalyan filosu Akdenizde uzun zaman mütereddid kalmış ve bu te-

(Devamı 3 üncü sayfa)

Yeni zabıta romanımız

İskoçyada bir dram

Çok cazib ve hareketli bir mevzu içinde aynı zamanda İskoçyanın bugünkü manzarası, âdetleri, halkı, hususiyetleri

Pek yakında

Yeni sübaylarımız

Harb okulunu bitiren yüzlerce gencimiz Cuma günü Ankarada Zafar abidesine merasimle çelenk koymuşlardır. Merasimde hararetle nutuklar söylenmiştir. Kahraman orduya iltihak eden genç sübaylarımız

Ege mintakasında tütün satışları 13 milyon kiloyu buldu

Satışlara Yerli Ürünler Türk limited ve İhisarlar da geniş mikyasta iştirak ettiler

Egede bir tütün tarlası
İzmir 18 (A.A.) — Ege mintakasının her tarafında tütün satışlarına hararetle devam olunmaktadır. Satışlar birinci yetmiş ile doksan beş, ikinciler elli beş ile yetmiş, üçüncüler kırk ile elli beş kuruş arasında olmuştur. Satışlara yerli ürünler Türk Limited ve İhisarlar idaresi de geniş mikyasta iştirak etmişlerdir.

İzmir 18 (A.A.) — Tütün satışları hararetini, fiatlar da aynı seviyeyi muhafaza etmektedirler. Şimdiye kadar satılan tütün miktarı 13,000,000 kiloya baliğ olmaktadır.
Diğer yerlerde satışlar Muğla 18 (A.A.) — Muğla, Milâs, Bodrum ve Fethiye kazaları dahilinde dün kadar bir milyon üç yüz bin kilo tütün satılmıştır.

Şehrin münakale derdi

Halkın düşüncesi: «Sebeb araba azlığı değil, intizamsızlık»

Şehrin münakale işleri hakikaten bir derd haline almış bulunmaktadır. Bu hakikati inkâr etmek hiçbir şey ifade etmez, bilâkis büsbütün münakale işlerini altüst eder.

Meselâ saat 23 den sonra Beyoğlundan tramvayla, hattâ otobüsle İntanbul tarafına geçmek bir meseledir.

Bir muharririmiz şehrin bu derdini ele alarak her sınıf İstanbullu ile konuştu ve neler düşündüklerini teşbit etti.

Arkadaşımızın aldığı cevabları ne gere devam ediyoruz:
● Akarsay Şekerci sokak 17 numarada müteahhid Hamdi Yener: « Bir kısım nakil vasıtalarında görülen ve tahammülsüz bir hal alan izdimanın en kat'î hal çaresi şüphesiz ki; halka kifayet edecek kadar mütenevvi nakil vasıtaları temin etmektir.

Bugünün şartları buna müsaade etmiyorsa, başka tedbirlerle bu sıkıntıları gidermek elbette mümkündür.

Şehirde münakale işleri bozuktur. Bu hakikati inkâr etmek hiçbir şey ifade etmez, bilâkis büsbütün münakale işlerini altüst eder.

Günün iş ve tatil saatlerinde tramvay ve otobüsler kâfi gelmiyor da izdimandan tevellüd ediyor diye, lim... Fakat gece saat 23 den sonra neden bu darlık ve zorluk hissedilirsin?..

Bu haller gösteriyor ki, gerek zaman ve gerek hat itibarile tramvay servislerinde muhakkak bir nisbetsizlik vardır. İşte size bir misal: Evvelki gece İstiklâl caddesinde saat 23 den sonra dakikalarca tramvay bekleyen halk grupları arasında ben de vardım. Taksimden Tünele yedi sekiz tane (Devamı 7 nci sayfa)

Hergün

Türk münevveri
Ve Türklük

Yazan: Muhittin Birgen

Kâzım Nami Durunun, Ziya Gökalpın eserlerinden seçerek vücutte getirmiş olduğu mecmuayı geçen gün bir kere daha gözden geçirirken zihnim bazı noktalar üzerinde takıldı kaldı. Bunlardan biri, Kafkadır. Kâzım, bu masalları küçüklerin iyi anlamalarını temin için onlara şerh - izah tarzında kısa bazı ilâveler yapmış. Bu arada Kafkânın ötesindeki âlemden bahseden bir noktayı izah ederken bu dağın muhayyel bir dağ olduğunu söylüyor. Filhakika, eski Türk masalları, ne zaman uzak bir mesafeden bahsetmek lâzım gelse Kafkânı hatırlar ve onun ötesindeki âlemi zikreder: «Kafkânın ötesi» tabiri her masalda yaşıyan meçhul bir coğrafya âlemidir.

Fakat, bunun böyle olması Kafkânın muhayyel bir dağ olmasını neden icab etsin? Bu dağın, Azak denizinin şark sahilinden Hazar denizinin garb sahillere doğru uzanıp giden malûm Kafkasya dağlarının İvanilerle Türklük arasında maruf olan müşterek adıdır. Bin iki yüz kilometre tulü, bazı yerlerinde altmış kilometreye varan derinliği ve altı bin metreye kadar yükselen şahikalarile bu heybetli tabiat parçasına «muhayyel» bir dağ demek lâzım gelirse, acaba «hakikat» kelimesini hangi mefhumun ifadesi için kullanırız?

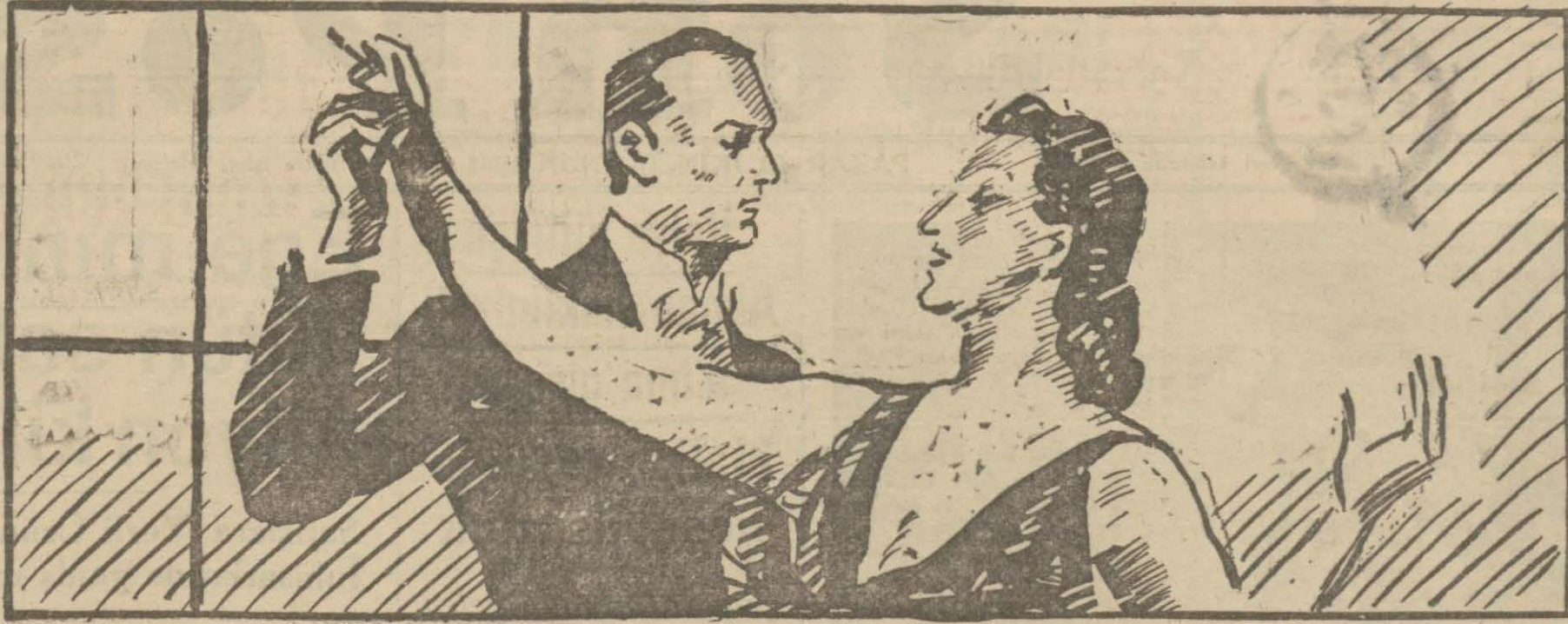
Zihnim hareketi getiren bu sual ile uzun uzun düşündüm. Filhakika, Kaf, ötedenberi bizim aramızda muhayyel bir dağın ismi olarak maruftur. Fakat, bu, masalın sadece bir masal, boş bir söz telâki edildiği ve Türklük hakkında her nevi millî, coğrafi ve etnografik mefhumun mevcut olmadığı bir dıve aiddir. Türk masallarının Türk tarihi, Türk coğrafyası, Türk kültürü bakımından birer mana sahibi olduklarını ve Türk varlığının arz üzerinde ve tarih içinde büyük bir realite vücutte getirdiğini öğrenmek zamanı geldiğindenberi artık Kafkânı muhayyel bir dağ değil, her nevi mecazi anlayıştan âzâde ve tam manasile coğrafi bir ifade olarak, Kafkas dağlarının tam kendisidir. Eğer Duru bunu hâlâ, muhayyel bir şey zannetmekte devam ediyorsa bu, sadece onun eski telkin ve telâkinin tesiri altında bulunmasından ibarettir. Yoksa, Türk, Kafkas dağlarına, Türk olarak bu dağları tanıdığı tarihtenberi, farsla birlikte, «Kafkân» demiştir. «Kafkas» ismi, bu dağlara Yunanlıların verdikleri isimdir ki, onların dilleri bütün dünyaya dağılmış ve arada, eski coğrafyacılarımız onu bugünkü şekliyle bize de sokmuşlardır.

Fakat, bu satırları yazmaktan maksadımız, Kafkas dağları ve eski Türk coğrafyasının Kafkânı üzerinde bir etid yap.nak değildir. Haddi zatında çok enteresan olan bu etidin yeri burası olamaz. Burada söylemek istediğim şey başkadır:

Bizim birçok münevverlerimizin kafalarında Türk dili, Türklük daima bir fantezi mevzuu olarak mütalea ediliyor. Umumiyetle bu isim münevverlerimiz zannediyorlar ki Türk dili, Türk tarihi, Türk coğrafyası ve ilh... onların kafalarında icinden çıkan şeylerdir. Halbuki hakikat böyle değildir: Türklük, dili ile, coğrafyası ile yer yüzünde Kafkânın daha çok büyük, ondan çok kesif ve ondan çok yüksek bir realitedir. Bu realite, bir masal realitesi de değildir: Toprak üstünde yaşayan, konuşan, uğraşan, dinlenen, tarihe damgasını vuran, dağlara ad takan, feleğe yumruk sallamaktan korkmayan bir realite! Türk milleti, bu işi, kendi kütlesile yapmıştır ve hâlâ da öyle yapıyor. Hani şu bizim halk dediğimiz, fakat, münevver kafamızda, kendisine hususi bir kıymet vermediğimiz mahlûk yok mu? İşte, onun, yer yer, devir devir, türlü türlü isimlerle yadedilmiş olan kütlesidir ki, Türk tarihini, kâh sapanı, kâh keseri, kâh oku, kılıcı ve topu ile, kâh neşisi ile ve kâh göç yâsile, hülasa, varlığının bütün hareketlerle yapmış ve yasatmıştır. Bizim için Türk dilini, Türk kültürünü, Türk tarih ve coğrafyasını bu rûhalte içinde aramak ve ararken de realist usullerle çalışmaktan başka yapacak bir şey yoktur. Münevverlerimiz bu şartı ifa ettikleri, kafalarını Türkün hakikatlerine uydurmayı bildikleri zamandır ki hayırlı bir iş yapmış olurlar. Yoksa, yaptıkları her şey müzirdir, Türkü fanteziye sürüklemek ona kendi kendisini unutturmava çalışmak demektir.

Dostum Duru, Türkün «gelış» dediği yerde, kendi kafasına uyarak, «gelışim», Türkün «gidış» dediği yerde de «gidışim» diye bir fantezi (Devamı 7 nci sayfada)

Resimli Makale:

Güzel dansetmek, güzel şarkı söylemek, iyi musiki bilmek, iyi giyinip iyi konuşmak, mükemmel bir salon adamı olmak iyi birer haslet telâki edilebilir. Bu hasletlerin birçok ahvalde sahibine fayda vereceği de muhakkaktır, hakikatte bir binanın esasını teşkil etmezler, mahiyetleri gözükseyecek renkle süsten ibarettir.

Bir insanı yetiştirmekte mühim olan başlıca nokta temeldir. Bu temel birincisi derecede iyi sıhhat, sonra çelik karakter, daha sonra da umumî kültürün sağlamlığı teşkil eder. Bir defa bunu elde ettikten sonra sıra sağlam temele oturtulmuş binaya zamanın veya ihtiyacın lüzum gös, terdidi süsü vermeye gelir. Çocuğunuzu yetiştirirken bu sıraya riayet etmeyi unutmayınız.

Söz Arasında

"Yukarı
bakınız !,"

İngilterenin birçok şehirlerinde, bilhassa, Londra gibi, Alman tayyarelerinin hücumuna en fazla hedef teşkil eden cenubu şarkı şehirlerinde, belediyeler, şehrin sokaklarını, şaşa meale afişler asmak lüzumunu hissetmişlerdir:

«Tehlikeyi unutmayınız! Paraşütçüleri hatırlayınız!»

«Çocuklar, şehir dışında, kırsalda, hattâ sokaklarda dolaşırken daima yukarı bakınız.»

Afişlerdeki bu yazı, sokak kazalarını arttırmak gibi garib bir netice vermiş. Çünkü, afişlerin tavsiyesine riayet eden çocuklar ve halk, mütemadiyen yukarı, gökyüzüne bakmak için, sağdan, soldan, önden, arkadan gelen tramvay, otomobil, otobüsleri göremez olmuşlar.

Bu yazıyet belediyeleri yeni bir takım tedbirler almağa sevk etmiş. Belediyeler «yukarı bakınız!» şiarını genellikle:

«Yalnız sağa, sola, öne, arkaya değil, fakat yukarıya da bakınız!» şeklinde sokmuşlardır.

Bu afiş de İngiliz mizah mecmuaları için iyi bir alay mevzuu teşkil etmiş. Mecmualardan biri, bu son şiarı riayet eden bir çocuk karikatürü yapmış. Çocuğun başı, mütemadiyen sağa, sola, öne, arkaya dönmeğe müsaid bir vida üzerinde tasvir edilmiş.

Bu çocuk başı, dört bir tarafa döndüğü için, gözleri karararak bir karış önünü bile görmez bir hale gelmiş. Tabii bu arada, üç beş metre ileri den gelmekte olan bir Alman tankını da göremez olmuş.

Karikatürde, tankın kumandanı, ayakta, tankın kulesine dayanmış bir halde ve İngilizlerin meşhur bir şarkısını söyler vaziyette gösterilmiştir. Şarkı şudur: «Oraya bakınız, şuraya bakınız, bilmem şu manzarayı beğeniyor musunuz?»

★
Arşidük Ferdinand saat kaçta öldürülmüştü?

Sabık Avusturya velâkâdi Arşidük Ferdinandın «Bosna Saray» da katledildiği saati aynıle acaba kaç kişi bilmektedir. Halbuki bu tarih ve bu saat, dünya için mühim bir dönüm noktası olmuştur.

Çevrilecek tarihi filmler hakkında tetkikatta bulunan M. G. M. sütyodosu prodüksiyon şefi Winfield Sheehan bu tarihi tesbit için bir hayli uğraşmıştır. Robert Young ile Hellen Jilbert taraflarından bu vak'aya dair çevrilecek olan bu filmde cinayet saatinin aynen bilinmesi icab etmiştir. Acaba Arşidük Ferdinand saat kaçta vefat etmiştir?

Prodüksiyon şefi gazetelerde, mecmualarda, araştırmalarda bulunmuş, bu araştırmalardan bir netice elde edilememiştir.

Nihayet 25 günlük bir mesaiden sonra bu vak'a tesbit edilebilmiştir. (Devamı 7 nci sayfada)

Tetkikler

Garbi
Avrupada
açlık
tehlikesiYAZAN
Hasan Ali Ediz

Dünya kurulahberi tarih, birçok sebeblerin tesiri altında hasıl olmuş birçok büyük açlıklar kaydeder. Fakat bu açlıkların sebebleri tetkik edildiği zaman, bunların hiç bir zaman yer yüzündeki gıda maddelerinin kifayetsizliği yüzünden meydana gelmediği görülür. Vakiâ bugün, 2 milyar insanın dünyaya sakinleşinin hergün 100 milyon vagon tutan muhtelif cins yiyeceğe ihtiyacı vardır. Fakat, nehirlerle, denizlerle, ormanlarla, bereketli topraklarla tabiat, o kadar zengindir ki en ufak bir sıkıntı bile hissedilmeden bu 2 milyar insanın beslenmesi pekâlâ kabil ve mümkündür.

Fakat buna rağmen açlık, uzun asırlar boyunca, beşeriyetin muhtelif tarihî inkişaf safhalarında, terakki ve inkişafın en amansız bir düşmanı olarak devam edegelmiştir.

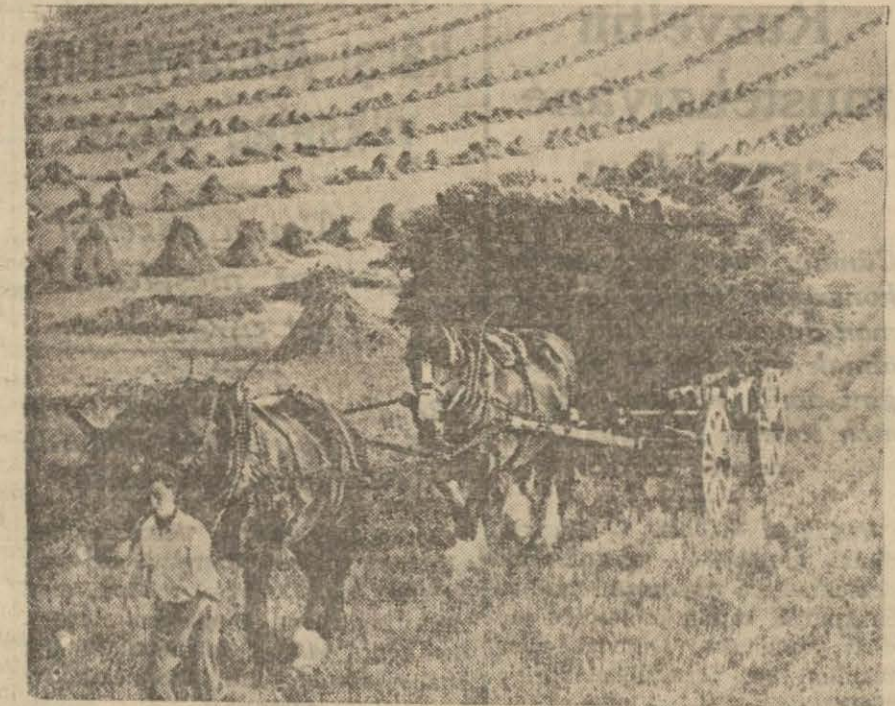
Meselâ, iptidai cemiyetlerde, tek bir ferde kalıncaya kadar koca milletler açlıktan ölüp giderken, bir kaç yüz kilometre ötede bol bol gıda mevcuddu. Fakat tekinin geriliği, nakil vasıtalarının iptidailiği, gıda maddelerinin bol olduğu mntakalardan açlık mntakalarına gıda sevkini ya büsbütün imkansızlaştırayor, veyahud geç kalınmasını ıntaç ediyordu. O devirdeki açlıklar, ekseriya, insanların tabiat karşısında henüz çok âciz bulunmaları yüzünden ileri geliyordu. Ve tabiatle bunlar, mevzii oluyordu.

X uncu ve XI inci asır Fransız vak'anevileri, o devirde vukubulan ve yamyamlığa kadar giden bir sıra açlık vak'aları kaydederler.

XII nci yüz yılda, Almanyada vukubulan açlık ve bunun doğurduğu sarî hastalıklar yüzünden Alman ahâlisinin yarısından fazlası ölüp gitmişti.

Iptidai cemiyetlerde olduğu gibi, bir defa da, bu mevzii açlıkların başlıca saikleri, vesaiti nakliyenin geriliği ve noksanı idi. Mahsulü bol olan uzak bir mntakadan mahsul kılğı ve açlık çeken bir mntakaya mahsul yetiştirinceye kadar açların yarısı ölmüş bulunuyordu.

Devrimiz, teknik terakkiyatın en yüksek bir safhaya ulaştığı bir devirdir. Simendifer, otomobil, tayyare gibi nakil vasıtaları, mesafe mefhumunu ortadan kaldırmış bulunuyorlar. Fakat bütün bunlara rağmen, son 50 yıl içinde de, birçok büyük açlıklara şahid olduk. Çin, Hindistan, Japonya gibi nüfus ke-

Harabi, işgal vesair sebebler dolayısıyla birçok mntakaların istihsal kabiliyetleri % 75 azalmıştır

safeti pek fazla olan yerlerde açlık, adeta müzmin bir hal almış gibidir. Hemen her yıl, bu yerlerden birinin muayyen bir mntakasında açlık salgını hüküm sürer.

Son asırlarda, bilhassa Büyük Harberlerden ve büyük ihtilâllerden sonra, memleketin bütün iktisadi temellerinin sarsılması neticesinde büyük açlıklar görülmüştür.

Meselâ 1793 Fransa ihtilâlinde, ve bu ihtilâli takip eden devirde, Fransada büyük bir açlık ve kıtlık başgöstermiş; monarşist Avrupa'nın o zamanlar Fransaya tabik ettiği abluka yüzünden, ihtilâli Fransa, yıllarca açlık çekmişti.

1881 yılında, Parisin çektiği büyük açlık henüz bir çoklarının hatırladığıdır. Fakat muhasaraya uğramış bir şehrin maruz kaldığı bu çamış açlıklar, her vakit görüldüğü, ve tek bir şehre inhisar ettiği için, o kadar ehemmiyeti haiz değildi.

1914-1918 Dünya Harbinden itibaren ve yorgun çakan Çarlık Rusya'sı, 1917 ihtilâlini ve 2-3 yıl süren dahilî harbin tahribatından maada, o yıllarda Rusyanın Volga boyunca kuraklık olması yüzünden 50-60 milyon insan aç kalmış, bunların büyük bir kısmı, açlıktan ve sarî bir takım hastalıklardan ölüp gitmişti.

1931 yılında Çinde de büyük bir açlık başgöstermişti. Almanyada, İngiltere ve Fransanın mecmuu kadar arazi ve nüfusa malik olan bu memleket açlık çekerken, aynı yıl da Kanada, Avustralya ve Arjantin de fazla mahsul miktarı 1,5 milyar dolar kıymetini buluyordu. Fakat Çindeki bu açlık da, gene mevzii idi. Ve bunu pek çabuk önlemek kabil olmuştu.

Hâlâ devam etmekte olan bugünkü Dünya Harbi de, Avruranın garb ve cenubu garbisinde büyük bir açlık doğurmak istidadını taşıyor. Malûm olduğu üzere her harb, değil yalnız muharib, fakat gayri muharib memleketlerin iktisadiyatı üzerinde de derece derece fena te-

Sözün kısası

Malsandığının on bin
Küsur lirası

E. Ekrem Talu

Gazetelerin ilân sayfalarını ihmal etmek doğru değil. Ben vakit bulduğca o sayfalara göz gezdirir ve bazan dikkate çok şayan şeylere rastgelirim.

Meselâ son günlerde, Cumhuriyet Merkez Bankasının, başka bankalardan —sahibleri çıkmadığı için— kendisine devrolunmuş paralara aid uzun ve devamlı bir ilânna tesadüf ettim.

Yıllarca alacağını ihmal edeceklere kadar dünya malından müteeffir, yahud ki dünya malına lâkayd kimselermiş acaba? diye isimleri bir bir okumağa başladım.

Aranılmıyan mebalığın çoğu önemli değil. Birkaç kuruşluk küsuratın, bir iki liranın peşinden koşmağa tabiidir ki değmez. Bundan dolayı o kabili ihmal paracılar, unutulmuş. Kimi de parasını çekemedi, belki de mirasçı bırakmadan ölmüş, gitmiş olacak.

Mevduat sahibleri arasında lehlâhamd henüz sağ bulunan âşinalar da var. Meselâ büyük resim üstadımız Çallı İbrahim'in de bu âlemda adı geçiyor. Vakiâ onun matlûbu çok bir şey değil: Tam 98 kuruş; yarım litrelik bir şişe rakı parası. Anlaşıyor ki Hazret bu kadarek bir şeyi gidip aramağa tenezzül etmemiş. «Varsın bu da benim zekâtım olsun!» diye düşünmüş.

Buraya kadar aklım erdi. Lâkin bazı kalemlere de rastladım ki, onların önünde idrakim donakaldı. Bakın, siz de takdiri edin:

11.968,13 lira — Develi mal-sandığının millî emlak ve arsalar satış bedelinden..

806,42 lira — Mardin icra dairesinin..

34,71 lira — Bûrhanıye hususî muhasebe memurluğunun...

Daha da bunun gibi, gerek hükümet devairine ve gerek İzmir barosu gibi hükmi şahsiyetlere aid bir alay para var.

Şimdi düşünüyorum: On iki bin liraya yakın parasını on senedenberi aramağa lüzum görmiyen bir malsandığın o müddet zarfında gelmiş geçmiş mes'ul âmir ve memurlarından hesap soracak kimse yok mudur? Bu ne teseyyüdüdür? Nasîh ihmaldir? Develi kazası o kadar zengin midir ki bankada böyle mühim bir parası yatsın da ona sahib çıkmasın? Sonra satılan millî emlak ve arsaların her hesabı tutulmaz mı? Tutuluyorsa, bu on bir bin küsur lira orada açık görünmez mi? Görünüyorsa: «Nerede bunun karışığı?» denmez mi?

Bir icra dairesi ne derecelere müseyyeb olmalı ki şüphesiz ihâdullah, hak sahiblerine aid bulunan 806 liraya bankaya yatırdıktan sonra bir daha aramasın?

Ve nihayet o nasıl bankadır ki, kasasındaki on bir küsur liranın malsandığına, yani devlet hazinesine aidiyetini bildiği halde, on senedenberi bir tahriatek yazıp da maliyeyi ikaz etmemiştir?

Görüyorsunuz ya? Bir gazetenin ilân sayfasını okumakla neler meydana çıkarırdım?

E. Ekrem Talu

Habeş İmparatoru
İngiliz zaferini
tesid etti

Hartum 18 (A.A.) — Habeşistan imparatoru Haile Selassie, İngilizlerin garb çölündeki zaferlerini tesid etmek üzere bir kabul resmi tertib etmiştir. Bu kabul resmine 300 kadar davetli iştirak etmiştir. Bunlar arasında bazı Habeşistalilerle Sudan hükümeti mümessilleri ve İngiliz kara ve hava ordularının erkanı da bulunmaktadır.

Kabul resmi, İngiliz hükümeti tarafından Habeşistan imparatorunun ikametine tahsis edilen Hartum sarayında mehtab altında yapılmıştır.

TAKVİM

İkincikânun		Arabi 1357	
Kümü senesi	19	1357	Kümü senesi
2 İcincikânun	Resmî senesi	1941	Kümü senesi
6	1941	73	
PAZAR			
Zilhicce			
21			
GÜN	S.	D.	S.
1	22	6	87
2	14	12	80
Yılın			
S.	D.	S.	D.
13	24	10	58
8	09	19	44
16	46	12	1
			80

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Gazetelerde yekdiğerini müteakib iki fıkra okuduk.

Birincisi şudur:

— Lodos fırtınasının şiddeti dolayısıyla dün İstanbul ile Adalar arasında vapur seferi yapılmamıştır.

İkinci fıkra şudur:

— İngiliz tayyareleri dün havanın muhalefetine rağmen Almanlarına şiddetli bir atak yapmışlardır.

Biz bu iki fıkrayı okuduktan sonra hükmettik ki, fırtınanın vapura yaptığı tesir, tayyareye yaptığı tesirden daha fazladır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye verilirken

"İngiliz milletinin kuvvei maneviyesi asla tahrib edilmez,"

Amerikanın sabık Londra elçisi İngiltereye yardım kanunu lāyihasına taraftar olduğunu söylüyor

Vaşington, 19 (A.A.) — Amerikanın sabık Londra büyük elçisi Kenedy, dün gece beklenen nutkunu irad etmiştir. Sabık sefir, gazetelerde Amerikanın harici siyaseti hakkında, kendisine atfedilen sözleri tektiz etmiştir. İngiltere lehinde birçok sözler söyleyen Kenedy demiştir ki: "İngiliz milletinin kuvvei maneviyesi kat'ien tahrib edilemez. İngiliz milletinin cesareti gibi cesaret asla görmedim."

Kenedy bundan başka Amerikanın diktatörlerle anlaşmalarını tasfiye ettiğine dair dolayan rivayetleri tektiz etmiştir. Sabık sefir, nutkunu, İngiltereye yardım kanunu lāyihasına taraftar olduğunu söyleyerek bitirmiştir.

Arnavudluk cephesinde

İtalyanlar yeniden takviye kutaatı aldılar, Almanların yardımı gelişile bu cepheye daha fazla tayyare gönderilmesi muhtemel

Manastır, 19 (A.A.) — Yugoslavya - Arnavudluk hududunda bulunan Royter ajansının muhabiri bildiriyor: İtalyanların Yunan ilerleyişini durdurmak için takviye kuvvetleri aldıkları öğrenilmiştir. Bundan madde Alman hava kuvvetleri Akdenizde İtalyaya vardırma geldiklerinden, İtalyanların Arnavudluğa daha fazla tayyare gönderecekleri tahmin edilmektedir.

Avlonvaya taarruz

Atina, 19 (A.A.) — Yunan hava kuvvetlerinin Avlonvaya taarruz ettikleri öğrenilmiştir.

Bir İtalyan gemisi batırıldı

Atina, 19 (A.A.) — Bahriye nezaretinin dün gece bildirdiğine göre, bir Yunan denizaltısı bir İtalyan emni kafilisine taarruz ederek, bu kafilieye mensub bir gemiyi batırmağa muvaffak olmuştur.

Resmî tebliğ

Atina, 19 (A.A.) — Resmî tebliğ: Lehimize neticelenen mahallî mahdud faaliyet olmuştur.

Alman-İtalyan iktisadi konuşmaları

Roma, 19 (A.A.) — Önümüzdeki haftalar içerisinde Alman - İtalyan iktisadi konuşmalarına başlanılacaktır. Alman iktisadi heyetine Dr. Klodyus riyaset edecektir.

Zigana dağlarında karın irtifai bir buçuk metreyi buldu

Gümüşhane, 18 (A.A.) — Kop ve Zigana dağlarına yağan bir buçuk metreden fazla kar yüzünden nakliyat durmuştur. Daimî amele her iki yolun açılması için çalışılmaktadır.

iki büyük italyan vapuru Adriyatikte torpillendi

Londra 18 (A.A.) — Atina radyosunun bildirdiğine göre 15 bin tonluk «Liguria» ve 20 bin tonluk «Lombardia» isimlerindeki İtalyan vapurları Arnavudluğa asker taşırmak üzere Adriyatik denizinde torpillenmişlerdir. Yunanlılar, İtalyan vapurlarını batırmışlardır.

İtalyan vel ahdî terfi etti

Roma 18 (A.A.) — İtalya veldanlığına terfi edildiği bildirildi.

Çörçilin beklenilmeyen bir nutku

"Tam emelim Hitlerizmi Avrupa'dan söküp atmaktır,"

"Biz bu adaların yolunu Avrupa diktatörlerine kat'i surette kapamış bulunuyoruz"

Londra 18 (A.A.) — Başvekil Çörçil dün akşam Glasgow'da şehrin müdafaa teşkilâtını teftiş ettikten sonra beklenilmeyen bir nutuk irad etmiş ve ezümle demiştir ki:

Sizlere üzerinde yürüdüğümüz yolun kolayca geçilebileceği gibi bir vadede bulunamayacağım. Karşımızda birçok tehlikeler görüyorum. Bunun aralarından geçtiklerimiz kadar büyük olacaklarını iddia etmiyorum. Fakat ne olursa olsun bunlar da mühim tehlikelerdir ve herhangi bir ihmal yüzünden bizler için öldürücü bir mahiyet alabilirler. Fakat netice, nın ne olacağı hakkında en küçük bir şüphe bile beslemiyorum.

İki diktatör de milletlerini birçok miknib masallarla beslemeğe çalışıyorlar. Fakat biz burada karar vermiş bir millet halindeyiz. Burada hadiseler açık bir gözle bakıyoruz. Burada kendi davamızın doğru olduğuna kani ve burada beşeriyeti, bu dönüm noktasında, ne pahaya mal olursa olsun ve ne büyük ıstıraplar tevli ederse etsin, kendi haline terk etmeyeceğimize bulunuyoruz.

Çörçil nutkunun bu noktasına geldiği vakit dinleyicilerinin dikkat nazarlarını kendi yanında oturmakta olan Ruzvelt'in mümessil Hopkinsin üzerine celbetmiş ve demiştir ki: Hopkins bura vaziyetini daha yakından tektiz etmek için gelmiştir. Yakında büyük şefine adalarımızda, ki intibalarını bir raporla arz etmek üzere memleketine dönecektir. Hopkins pekâlâ anlamıştır ki bizim 1941 senesi zarfında Okyanusların öteki diyarından gelecek büyük ordulara ihtiyacımız yoktur. Biz gemilere ve tayyarelere muhtacdır.

Çörçil sözünü Büyük Britanyanın herhangi bir istilaya karşı müdafaa hazırlıklarına intikal ettirecek, İngilterenin çok kuvvetli bir orduya malik olduğunu kaydettikten sonra demiştir ki:

Bu ada bütün sahilleri boyunca muazzam surette tahkim edilmiş istihkamlarla mücehhezdir. Bütün bu istihkâm şebekesi askerlerle dolu olduğu gibi ayak basabilecek olan bir düşman kuvvetine derhal mukabil taarruza geçebilecek seyir ordular da mevcuttur.

Binaenaleyh Hitler için İngilterenin mukavemetini kırmak Avrupa devletleri için hazırladığı zencirleri tesirli bir surette bağlamak büyük bir ehemmiyeti haizdir. Fakat bir şey istemekle onu yapabilmek ayrı ayrı şeylerdir. Biz bu adaların yolunu Avrupa diktatörlerine kat'i surette kapamış bulunuyoruz. Onların tehditleri bizi asla korkutamaz.

Fakat unutmayınız ki daimî bir teyakkuzun mükâfatı emniyet ve selâmettir.

Çörçil nutkunu, alkışlar arasında, şu sözlerle bitirmiştir:

"Tam emelim Hitlerizmi Avrupa'dan söküp atmaktır."

Mussolini yaralıları ziyaret etti

Roma 18 (A.A.) — Stefani bildiriyor:

Başvekil Mussolini İkincikanunun 13, 14, 11 ve 16 ncı günleri Poilles vilayeti dahilinde müteaddid şehirlerde bulunan askerî hastaneleri ziyarete ederek Yunan cephesinden dönen yaralıları görüşmüştür. Başvekil askerî kışlaları ve kampları da ziyaret etmiş ve siyah gömleklî kıt'aların bir geçid resminde hazır bulunmuştur. Mussolini bundan sonra hava meydanları ile bazı fabrikaları gezmiştir.

Anadolu ajansının mühim bir tashihi

Dünkü bültenimizin 24 üncü sayfası sonundaki Belgrad haberlerinde Bulgaristanın Berlin elçisinin Sofyaya giderken Belgradda yaptığı beyanatta «Sofyaya yeni iktisad müzakerelerine zemin hazır» ifadesiyle «iktidar» kelimesi yanlışlıkla «ittifak» olarak çıkarılmıştır. Özur dileriz. (A.A.)

Sofyada Alman ve Sovyet sefirleri faaliyette

Sofya 18 (A.A.) — Royter: Bulgar hükümet merkezi şimdi bazı diplomatik faaliyetlere sahne olmaktadır. Dün Alman elçisi von Riechthofen, hariceme nazarı Popoff ile uzun bir mülakat yapmıştır. Alman elçisi geçende başvekil Filof ile de görüşmüştü.

Aynı zamanda maliye nazırı Bojiloff, Sovyet elçisi Lanrentief ile ticari meselelere dair görüşmelerine devam etmektedir.

Söylendiğine göre bu görüşmeler iki memleket için memnuniyeti mücib olacak bir şekilde ilerlemekte dir.

Başvekil kral ile görüştü

Sofya 18 (A.A.) — D. N. B. Kral, evvelki gün başvekil profesör Filofu kabul etmiştir. Başvekil kendisine vaziyet hakkında izahat vermiştir.

Elen'erin yeni muvaffakiyeti

Atina 18 (A.A.) — Bütün cepheye şiddetli bir yağmur yağmaktadır. Fakat Yunanlılar İtalyanlar üzerinde kâfi derecede bir tazyik yaparak bunların yeni mevzileri ve siperele yerleşme teşebbüslerini akim bırakır mağa muvaffak olmaktadır.

Mühim miktarda harb malzemesi ve yeni esirler almıştır.

Manastır 18 (A.A.) — Reuter ajansının Arnavudluk hududundaki muhabirinden:

Arnavud vatanperverleri, topraklarını işgal eden İtalyanlara karşı harbetmek üzere mütemadiyen toplanıyorlar. Berat civarında bir Arnavud reisile taraftarları Elbasan milliyetperverlerine iltihak etmişlerdir. Bu iki reis kendi muntakalarını da büyük nüfuzları vardır. Diğer bir Arnavud grupunun da Berat ve Elbasan muntakası Arnavudlarına pek yakında iltihakı muhtemeldir.

İngilizlerin gönderdikleri harb malzemesi

Atina 18 (A.A.) — Salâhiyetli makamlar, Yunanistana harb malzemesi getiren ilk İngiliz vapur kafilasının birkaç gün evvel bir Yunan limanına muvasalat ettiğini bildirmektedirler. Her türlü harb levazımı ile dolu bir çok İngiliz vapurları bu kafilieye dahil bulunmakta idi. Bu vapurlar Sicilya boğazında İtalyan ve Alman tayyarelerinin hücumlarına uğramışlar, fakat bombardımandan hiç bir zarar görmemişlerdir.

Taymise göre: Almanya Balkanlar'da korku yaymaya uğraşıyor

(Başarata 1 inci sayfada)

reddüdü esasında ciddi zarara uğramıştır. 11 Teşrinisane İngilizleri Tarantoda, 27 Teşrinievvelde de Sardonya açıklarında kazandığı muvaffakiyet Akdenizde de İngiliz vapur kafilelerinin emniyetini temin etmiş benziyordu. Bu muvaffakiyetler üzerine İtalyanların basaramadığı vaziyefi ifa etmek için Hitler, pike bombardıman tayyarelerinden bir kısmını İtalyaya göndermeğe karar vermiştir.

İngilizler Yunanistana da malzeme gönderdiklerinden Hitler diğer Balkan hükümetleri arasında daha şiddetle korku yaymağa uğraşmaktadır. Alman propagandacıları Danimarka, Norveç, Holanda ve Belçikanın istilasından evvel kullandıkları eski usul mucibince Yugoslavları ve Bulgarları tehdit ederek şayed İngiltere Yunanistana yardım etmeğe devam ederse mes'uliyeti İngiltereye aid olmak üzere Almanyanın bir defa daha memleketlerini istilâ mecburiyetinde kalacağını söylüyorlar. Bu propagandacılar, mutad rabatasızlık ve hasaslıklarla Alman harb gayesinin Avrupada «hâkim millet» olmağı istihdaf ettiğini ve bin sene için bütün Avrupayı teşkilâtlandıracağını ve kontrol edeceklerini ilân ediyorlar. Bu plân mucibince Balkanlar çoktanberi Almanyanın havat sahası ve bostanıdır. Görüldüğü vechile ilân ettikleri harb gayeleri bile Almanların Balkanlara karşı izah ettikleri ani şefkatini sahteliğini göstermektedir.

İtalya donanması ne yapıyor?

Daily Sketch'in bildirdiğine göre Roma diplomatik mahfelleri Stukaların İngiliz donanmasına hücum ettiği barebinin İtalyanlar arasında fena tesirler yaptıktan kanaatindedir. İtalyanlar mütemadiyen şu suali soruyorlar: «Donanmamız ne yapıyor?»

Siyaset ALEMİNDE

Romanyadaki Alman tahşidatına Dair

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Romanyanın üçüzlü pakta iltihak ettiği gündenberi Almanyanın Romanyaya asker sevkettiği şayiasının şahidiyiz. İlk zamanlar lejyoner Rumen ordusunun talim ve terbiyesi maksadile mahdud miktarlı bir «askeri heyet» olarak gönderildiği beyan olunan bu askerlerin, bugün yedi, sekiz tümene baliğ olduklarını ve Romanyanın dört muhtelif noktasında yayıldıklarını radyo gazetesinin neşriyatından öğrenmiş bulunuyoruz. Aynı gazete, bu asker tahşidatını bahis mevzuu yaparken bunların yayılma muntakalarına göre muhtelif ihtimalleri gözden geçirmek ve sayılmaları belki de birkaç misline çıkabileceğini kaydedilmektedir.

Diğer bazı arkadaşlar da gene aynı mevzuu temas ederek Almanyanın Romanyaya asker sevketmeğe tabik edebileceği maksadları gözden geçirmektedirler.

Bu muhtelif faraziyelere göre Almanya, bu askerleri Sovyet Rusyaya karşı kullanmak istemek gibi çürük bir gaye takib edemez. Esas harb cephesi üzerinde ancak aleyhte tesir yapabilecek bir Türkiye taarruzuna da tahsis etmek hesabızlığını gözde alamaz. Almanya, olsa olsa Arnavudluktan atılması ihtimalleri gün geçtikçe daha ziyade kuvvetlenen İtalyan ordusunun ortadan çekilmesiyle boş kalacak Yunan kuvvetlerinin gene şimal Afrikadaki İtalyan ordusu, mağlûb eden İngiliz askerlerle meselâ Selânik muntakasında müsterek bir cephe kurmalarına mâni olmak ve böyle bir ihtimale takaddüm etmek gibi bir tedbire tevessül etmiş olabilir.

İlk iki ihtimal ne derece kuvvetli bir mantığın mahsulü ise üçüncüsü de aynı kuvvet derecesini haiz bir mülahazadır. Maamafih Mısırdaki işsiz kalan yüz binlerce kişilik bir kuvvetin garbi Avrupa muntakasına nakledilmesi Almanyanın müstakbel tasarrufları ve kararları üzerinde büyük tesirler yapabileceği için bu sonuncu nokta nazar daha ziyade akları yakın sayılabilir. Fakat defaatla da kaydedildiği gibi bütün bunlar, bir tahşidat karşısında akla gelmekte olan muhtelif faraziyelerdir. Mavaka mutabik olabilecekleri gibi hakikati ifade etmekten uzak düşebilirler de.

Bu sebeble vaziyeti gözden geçiren ihtimalât paylarını daima ayrı bir tarafta tutmamız ve hadiselerin inkişafına göre muhakememizi kul lanmamız lâzımdır. Çünkü çok defa bir kararın, değişen şartlar karşısında birkaç defa vechde değiştirildiği görülmüş şeylerden degildir.

Selim Ragıp Emeç

Siyam bahriyesinin bir muvaffakiyeti

Bangkok 18 (A.A.) — Reuter muhabirinin öğrendiğine göre Siyam harb gemileri Siyam körfezinde yaşıyan bir muharebe esasında Fransız deniz kuvvetlerini hizama uğratmışlardır.

Bu haberle Thailand kıt'alarının son askeri muvaffakiyetleri hakkındaki haberler Bangkok'da büyük bir sevinçle karşılanmıştır. Şehirde ılgı söndürme tedbiri muvakkaten iptal edilmiştir.

Münakalât Vekili yarın İzmirden ayrılıyor

İzmir 18 (Hususi) — Burada tetkik seyahatinde bulunan Münakalât Vekili Cevdet Kerim İnceci, bu sabah İzmirden hareketle Çamlık istasyonu civarındaki Azizili tüneline giderek tetkiklerde bulunduktan sonra saat 12 de Aydın'a varmıştır.

Vekil, burada vali, kumandan ve hükümet erkânı tarafından istikbal edilmiş ve müteakiben belediye tarafından şerefine verilen öğle ziyafetinde bulunmuştur. Bu akşam tekrar İzmir hareket eden Vekil, Pazartesi günü Ankara'ya avdet edecektir.

Papanın Başvekilimize kıymetli bir hediyesi

Ankara, 18 (Hususi) — Papa 12 inci Pî, Başvekilimize çok kıymetli bir hediye göndermiştir. Bu hediye, Akdenizin eski ve antika haritalarını havi el yazması lâtince bir eserdir. Doktor Refik Saydam Papanın bu hediyesini Tarih Kurumuna vermiştir.

İngiliz, Alman hava akınları

Londra 18 (A.A.) — Sahil muhafaza teşkilâtına mensub tayyareler, dün öğleden sonra Holanda sahili açığında düşman gemilerine muvaffakiyetle taarruz etmişlerdir. Gece hareketi, havanın fenalığı yüzünden mahdud kalmıştır. Bununla beraber Brest ve Cherbourg'daki hedeflerle Fransanın işgal altındaki kısmında iki hava meydanının bombardıman edildiği Londra'dan bildirilmiştir.

Alman tebliği

Berlin 18 (A.A.) — Alman resmî tebliğine bildirildiğine göre bir Alman denizaltı gemisi ceman 29,000 tonluk düşman ticaret gemisini batırmıştır.

Dün hava ordusu İngiliz adaları üzerinde keşif uçurları yapmış ve Londra'nın bir istasyonunu bombardıman etmiştir. Bir tayyarenin mürettebatı şimendifer hattı uzunluğunda ve istasyona aid binalarda bombardıman tesirlerini tesbit etmiştir.

İngiliz limanlarına mayın dökülmesine devam edilmektedir.

Hafif hava teşekkülleri Londra'nın mühim harb hedeflerini bombardıman etmişlerdir. Dün düşman, üç tayyare kaybetmiştir. Bunlardan ikisi, hava muharebelerinde, üçüncüsü bahriye topucuları tarafından düşürülmüştür. İki Alman tayyaresi kaptırıldı.

Dikilide bir tahsildar ve iki kiş boğuldu

İzmir, 18 (Hususi) — Bademli köyüne tahşilâta gitmek üzere Dikiliden kayığa binen muhasebeci hususi, ve tahsildarı İsmail, arkadaşları Mümin ve sandalacı Sabri, o sırada yüzür eden şiddetli bir fırtına dolayısıyla sandalın alabora olması yüzünden boğulmuşlardır. Sandal boş bulunmuştur. Cesetler aranmaktadır.

Bir İtalyan tayyaresi Yugoslavyaya deniz üssüne indi

Belgrad 18 (A.A.) — Havas: Bir İtalyan deniz bombardıman tayyaresi Yugoslavyanın deniz üstlerinden birine mecburi iniş yapmıştır.

Afrikada hava muharebeleri

Kahire 18 (A.A.) — Mısır dahiliye nezareti aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Dün, gece yarısına doğru, Kanal muntakasına birkaç bomba düşmüştür. İnsanca zayıt olmadığı gibi hasarı da olmamış gibidir.

Geceleyin Kahirede ve İskenderiyede iki defa alârm verilmiş, fakat hiç bir akın olmamıştır.

İtalyan tebliği

İtalyada bir mahal 18 (A.A.) — İtalyan ordularını umumî karargâhının 225 numaralı tebliği:

Yunan cephesinde on birinci ordu muntakasında düşman taarruzları geri püskürtülmüştür.

Bingazide Tobruk cephesinde topçu ve keşif kolları faaliyeti artmıştır. Düşmanın bir hava akını esasında bahriye hava müdafaa bataryaları Hurricane tipinde bir tayyare düşürmüşlerdir.

Cerabub cephesinde tayyarelerimiz düşman kıt'alarını ve makineli vasıtalarını bombardıman etmişler ve mitralyöz ateşi altına almışlardır.

Tayyarelerimiz Port-Sudandaki düşman üssünün tesisatını ve depolarını bombardıman etmiştir.

Düşmanın Ciddijja, Berbera, Durueda, Gura v. Teselli üzerine yaptıkları akınlar, hiç bir hasarı mucib olmamıştır.

12 adaya taarruz

Dün ayın 17 nci gününün ilk saatlerinde düşman 12 adanın üstlerinden birine bir hava akını yapmış ise de derhal harekete geçen hava müdafaa bataryalarının müessir ateşi karşısında geri dönmek mecburiyetinde kalmıştır.

Bu akın esasında rastgele atılan bombardıman kirları düşmüş ve hiç bir hasar kaydedilmemiştir.

Ruzveltin mümessili Atinada

Atina 18 (A.A.) — Ruzveltin şahsi mümessili miralay Donovan Kahireden Atinaya gelmiştir.

A manlar İtalyada 50 tayyare kaybettiler

Londra 18 (A.A.) — Almanların İtalyaya yardım hakkındaki vadelerini tatbik sahasına koymalarından yani ancak dört günden beri en aşağı elli tayyare kaybettikleri tahmin edilmektedir.

Bunların 30 ilâ 40 tanesi İngiliz hava kuvvetlerinin Sicilyadaki Casetania hava üssüne yaptıkları büyük hücum esasında yani 12 İkincikanununun 13 İkincikanuna bağlı olarak gece tahrib edilmiştir. 12 Alman tayyaresi de 10 İkincikanun günü orta Akdenizde cereyan eden deniz harbi esasında düşürülmüştür. Bunlara, evvelki gün Malta üzerinde düşürülen 10 tayyarenin en büyük kısmını da ilâve etmek lâzımdır.

ESKİ ŞARKILARIN YENİ MEDLÖLLERİ
«Bir dama düşürdü ki beni bahtı siyahım»
«Vallahi bu sevdada benim yoktu günahım»
«Üttadene göster yüzünü ayda bir olsun!»

Peynir darlığının önüne geçmek için tedbirler alınıyor

Buzhanelerde 17,000 tenke stok peynirden başka, ikinci el toptanlarda da külliyyetli peynir bulunduğu anlaşıldı

Peynir fiyatlarının fiat mürakabe komisyonunun itiraz ettiği karara uyup uymadığı mürakabe bürosu tarafından tetkik edilmektedir. Son yapılan tetkiklere nazaran, buzhanelerde 17,000 tenke peynir olduğu halde bunların piyasaya kâfi derecede çıkarılmadığı görülmüştür. Peynir tüccarlarına yapılan ihlarla birlikte aynı zamanda ikinci el peynircilerin elindeki stokların da tesbitine başlanmıştır. Yapılan kontrollarda piyasada bu suretle iş gören yüzdenden fazla yarı toptancı olduğu görülmüştür. Kendi bakkaliyesi olmayan yarı toptanlara elleindeki peynirleri derhal piyasaya çıkarmaları bildirilmiştir. Bu suretle de piyasaya kâfi derecede peynir çıkarılmadığı görüldüğü takdirde buzhanedeki peynirleri vaziyet edilecek doğrudan doğruya piyasaya arz edilecektir.

Diğer taraftan ayakta fiatlarındaki yükselmeyi nazarı itibara alan komisyon bu hususta da piyasada tekkikata başlamıştır. Ayakkabı fiatlarındaki yükselmeyi sebepleri araştırırken deri vesair ayakkabı malzemesi fiatları da inceden inceye tetkik olunacaktır. Mürakabe bürosuna bu hususta vaki olan şikâyetler üzerine birkaç kundura mağazası hakkında takibata başlanmıştır. Mürakabe bürosu tetkiklerini ikmal ettikten sonra komisyon ayakta fiatları hakkında bir karar verecektir.

Küçük haberler

● Kurban Bayramı münasebetiyle Türk Hava Kurumu İstanbul şubesine teberrü eden derilerin miktarı 14.000 i bulunmuştur. Bu yıl geçen seneye nisbeten daha fazla teberrüt yapılmıştır. Toplanan deriler 120 şer kuruş fiatla Hava Kurumu tarafından satılmaktadır.

● İnhisarlar İdaresine baram dercelerine göre muhtelif servislerde çalıştırılmak üzere memur alınacaktır.

Taliblerin müsabaka imtihanları bu ayın 24 üncü Perşembe günü İnhisarlar Umum Müdürlüğünde yapılacaktır.

● Dün 50 bin liralık ihracat yapılmıştır. Romanya ve Bulgaristan balık yumurtası İtalyaya yurta murta sevkedilmiştir. Son haftalar içerisinde ihracat faaliyetimiz tabanmen demir yoluna inhisar etmiş bulunduğundan büyük partide sevkiyat yalnız Basra yolide yapılmaktadır.

● Bazı müesseselerde motörlü tesisatın fenni kontrolleri yapılmadan faaliyete geçirildikleri görülmüştür. Belediye, bu hususta alâkadarlara bir tamim göndererek fenni kontrol tamam olmaduktan sonra motörlü tesisatın faaliyetine kat'iyen müsaade edilmemesini bildirmiştir.

● Emniyet altıncı şube memurları dün de şehrin muhtelif semtlerinde kontrollerine devam etmişlerdir. Bu kontrol neticesinde 15 şoförün seyrisi nizamlarına aykırı hareket buldukları tespit edilerek haklarını da zabıt varakası tanzim olunmuştur. Seyir halinde bulunan tramvaylara atlıyan ve basamaklarda seyahat eden 52 kişiden de para cezası alınmıştır.

● Şoför Orhın idaresindeki 1794 numaralı otomobil dün Mezbahadan aldığı bir müsteri ile Sütlüce caddesinden geçerken, Mehmed adında birine çarparak başından yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Yaralı tedavi edilmek üzere Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Muhtac münevverler için darülâcezede yapılacak pavyon münakaşa doğurdu

Fakat alâkadarlar, böyle yerlerin dünyanın her tarafında mevcut olduğunu, esasen Parti ve Belediyenin bu kabil münevverlerden bir çoğunu tedavi ve himaye ettiğini söylüyorlar

Vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdarın içtimai mevki sahibi düşkünlere için, Darülâcezede hususi bir pavyon inşası hususunda tetkikler yaptırılmakta olduğunu yazmıştı. Bu teşebbüs, bazı münevverler arasında iyi karşılammıştır. Dün bu hususta kendisiyle görüş-tüğümüz Darülâceze müdürü doktor Bekir Zafir şunları söylemiştir: — Devlet müessesesinden veyahud diğer herhangi bir müesseseden tekaüd olmuş, içtimai seviyesi yüksek, fakat kimsesiz bazı şahıslar vardır ki, bunlar son günlerini istirahatle geçirmek mecburiyetinde kalmaktadırlar.

Bu arada dul maşaları olan kadınlarda da vardır. Bunlar bize müracaatla, maşalarını terketmek şartile Darülâcezede bakılmalarını istemektedirler. Halen müessesede bu gibiler mevcuttur. Bu müracaatların çoğaldığını görenek Darülâcezenin etrafındaki geniş sahaya or-

manlıklar içinde yeni pavyonlar inşasına bu gibilerin ve bu arada, eğer varsa himayeye muhtaç kalemler erbabı veya yüksek sanat erbabının da bunlarla birlikte barındırılması için vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdara bir teklifte bulunmuş-tum. Valimiz bu teklifi tetkik edeceklerini vâd buyurmuşlardır. Me-sele bundan ibarettir. Ve dünyanın her yerinde bu kabil müesseseler vardır.»

Aynı mesele etrafında belediyeden salâhiyetli bir zat da şunları söylemiştir: — «Dünyanın her yerinde böyle himayeye muhtaç meslek erbabı bulunabilir. Bu hiç bir suretle hakaret manasını tazammun etmez. Nitekim son zamanlarda gerek hükümet, gerek Parti bu kabil münevverlerden birçoğunu tedavi ve himaye ettir-miştir.»

Batasile oğlunu tabanca ile yaralayan 6 sene hapse mahkûn

Ailevi bzir husumetten dolayı Beyazıtta bir lokantada Ali çavuş adında birle oğlu Mustafa'yı katil kasdile ve tabancayla yaralayan İbrahim'in duruşması 2 nci ağırcezada bitmiştir. Mahkeme suçluyu her iki suçundan dolayı içtimai 6 sene müddete hapse mahkûn etmiştir.

Galata Kızılay kurumu kongresi yapıldı

Dün saat 15 de Galata nahiyeye merkezi Kızılay şubasının yıllık kongresi aktedilmiştir.

Kongre muvakkat reisliğine Kamil Bingöl ve sekreterliğine İzzet Aygün intihab edilerek şubenin bir senelik faaliyeti hakkında idare heyeti raporu okunarak alkışlarla kabul edilmiştir. Bundan sonra ruzmene mucibince idare heyeti seçimine geçilmiş, reisliğe deniz emekli binbaşısından Dilşad Besen, muhasebeciliğe Şevket Arkan ve sekreterliğine Cemal Erduran, azalıklarında Osmanlı Bankası ajanlar müdürü Edvard Bahaş ile Yani Nazhoğlu intihab edilmişlerdir.

Bilâhare söz alan Beyoğlu kaza reisi General Mehmed Ali Bellisan Kızılayın savasta ve baristaki vazifeleri hakkında izahatta bulunarak şube idare heyetine teşekkürlerini bildirmiştir.

Milli Şefe ve büyüklükleri tazim telgrafları çekilmesine karar verilerek kongreye son verilmiştir.

Bir kaloriferi yandı

Devlet Limanları İşletmesi binasının kalorifer dairesinde çalışan Ali, dün kalorifer ocağına karışırken, çıkan alevlerin tesirinde vücudünün muhtelif yerlerinden ağır surette yanmıştır.

Etraftan yetişenlerin yardımıyla ölümden kurtarılan Ali, baygın bir halde Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Kadıköy Halkevinin sergisi

Kadıköy Halkevinin sergisi, Halkevinin Halk Salonu'nda, ki salonunda fotoğraf sergisi açılmıştır. Herkes gelebilir.

O'tomobil ve kamyonlara lastik tevziati vilâyet tarafından yapılacaktır

Ticaret Vekâleti, otomobil ve kamyon lastiklerinin tevzi şekli etrafında vilâyete yeni bir emir göndermiştir. Vekâlet bu emirde, lastik tevziatının bizzat vilâyet tarafından yapılmasını bildirmiştir. Otomobil ve kamyon lastik tevziati bundan sonra vilâyetin tensibile teşekkül edecek bir komisyon tarafından yapılacaktır. Bu komisyon evvelâ resmi dairelerin muhtaç oldukları miktarı çıkardıktan sonra geri kalan kamyon lastiklerinin yüzde 70 sini Anadolu'ya gönderecek, yüzde 30 u İstanbulda satışa çıkarılacaktır.

Otomobil lastiklerinin ise yüzde 70 i İstanbulda bırakılacaktır.

İstanbulda kamyon ve otomobil lastikleri ancak teşekkül edecek komisyonun vereceği vesika ile alınabilecektir.

Bir çocuk tramvay altında kalarak ezildi

Dün Kadıköyünde, bir çocuğun ağır surette yaralanması neticesinde feci bir tramvay kazası olmuştur.

Üsküdar'dan Kadıköyüne gelmekte olan 103 numaralı vatman Veysinin idaresindeki tramvay Söğüdüçesme caddesinden geçerken, o civarda oturan 7 yaşlarında Cemil adında bir çocuğa çarpmıştır. Anı ve çok şiddetli olan bu çarpma neticesinde Cemil tramvayın altına düşmüş, feci bir şekilde ezilmiştir.

Yaralı çocuk Nümüne hastanesine kaldırılmış, kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Başına dükkân kepengi düştü

Yenişehir caddesinde, 81 numaralı Yanının kahvesinde çıraklık yapan Panayot adında 12 yaşlarında bir çocuk, evvelki gece geç vakit dükkân kepengilerini indirirken, kepenglerden biri başına isabetle ağır surette yaralanmıştır. Panayot tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmış, kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Doğru değil mi?

Yolcu salonu niçin yapılmıştır?

Dün matbaamıza Üniversiteli dört genç kız geldi. Genç Üniversitelliler müteessir bir halde, şu şikâyetle bulundular: Bandır madan gelen bir arkadaşlarını istikbal etmek üzere Karaköy rıhtımına gittikler. Vapurun gelmesine bir saat var. Hava da soğuk ve yağmurlu. Gayet tabii olarak, yeni yapılan ve sık sık da şikâyetlere mevzu teşkil eden yolcu salonuna girerek, beklemeği tercih etmişler. Fakat oturamaları, kendilerine burasını terketmelerinin ihtar edilmesi olmuş. Bu emri veren bir polis memuru imiş.

Sebeb şu: Burası ecnebler için yapılmış imiş. Türkler girmezlermiş!

Neticede dört genç kız dışarı çıkarak tam bir saat yağmur altında vapurun gelmesini beklemişlerdir. Biz bu işde bir yanlışlık olduğuna kanız. Bugünkü Türkiye'de «Bu yer ecnebi içindir» diye bir tetrik yapmanın imkânı olmadığına, bu memnuiyetin bir başka ve makul esbabı mucbesi bulunacağına inanıyoruz.

Fakat «Bu yer ecnebi içindir» sözü yanlış söylendiğini bilen vatandaşlara bile ağır, tahammül fersa gelir. Bunu bildiklerinden şüphe etmedikimiz alâkadarlar aynı cümlelerin bir ikinci defa tekerürüne kat'iyen mahal veremelikdirler, diyoruz.

Doğru değil mi?

Sihhat müsteşarı: "İlac buhranı yoktur," diyor

Birkaç gündenberi şehrimizde bulunmakta olan Sihhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti müsteşarı Asım Arar, dün vilâyete vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdarı ziyaret etmiş ve kendisiyle bir müddet görüşmüştür.

Sihhat müsteşarı dün kendisiyle görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir: — İstanbulda bulunduğum birkaç gün içinde bazı hastaneleri gezdim ve tetkikler yaptım. Ayrıca tıbbi müstahzarat ihali işlede meşgul oldum.

Memleket ilac buhranı mevcut değildir. Avrupadan her türlü tıbbi müstahzarat getirilmektedir.

Sihhat müsteşarı Asım Arar bu akşamki ekspresle Ankara'ya hareket edecektir.

Belediye bütçesi bu sene de 12 milyon lira

Belediye daimi encümeni, vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdarın riyasetinde, 941 yılı hususi muhasebe varidat bütçesini tetkik ve kabul etmiştir.

Yeni bütçenin inhisarlar varidat kısmında geçen seneye nisbetle yüzde 10 nisbetinde bir fazlalık, arazi vergisi kısmında da tenezzül vardır. Bütçenin umumî yekünü geçen senekinin avni olmak üzere 12 milyon küsur liradır.

Masraf bütçesinin tetkikine yarından itibaren başlanacaktır.

Örfi İdare Komutanı Vilâyete

Örfi İdare Komutanı Korgeneral Ali Rıza Artunkal, dün Vilâyete gelerek, Vali ve Belediye Reisi doktor Lütfi Kırdara bir müddet görüşmüştür.

Denizde bulunan kadın cesedi

Dün Ortaköy sahilinde, hüviyeti meçul bir kadın cesedi bulunmuştur.

Bir kazaya mi, yoksa herhangi bir cinayete mi kurban gittiği henüz anlaşılammayan mağruk kadının cesedi, teşhis için Morga kaldırılmıştır. Zabıta ve aldiye hâdise etrafında tahkikat yapmaktadırlar.

312 - 335 doğumlu ihtiyat ve ruhsat'ı eratin yoklamaları

Eminönü Yabancı Askerlik Şubesinden: Bu yıl ihtiyat yoklamasına başlanmıştır. Bu yoklamaya 312,335 dahil doğumlu ihtiyat ve ruhsatlı eratin Eminönü, Fatih, Eyüb kazalarında oturan yabancılar aiddir. Bu yoklamaya gelmeyenler kanunî şekilde cezalandırılacakları ilân olunur.

- 1 — Her ayın çift günlerinde ihtiyat yoklaması yapılacaktır. (Cumartesi günleri hariç) ve hergün sabah saat 9 dan 12 ye kadardır.
- 2 — Tecile tâbi tutulan mükellef nüfus cüzdanı ve askerlik vesikası ve memuriyet ve işlerini gösterir ve daire âmirliğince tasdikli vesika.
- 3 — İzdihama mahal verilmemek üzere Eminönü kazasındaki yabancılar ve Eyüb kazasında oturan yabancılar da Mayıs ve Haziran aylarında yoklamalarını yapacaklardır.
- 4 — Bu yoklamaya gelecekler aşağıdaki vesakî beraberce getireceklerdir:
 - A — Buldukları mahallin polis komiserliğince fotoğrafı ve tasdikli ikamet vesikası.
 - B — San'at sahibi olanlar esnaf cemiyeti ve Ticaret Odasından san'atını gösterir tasdikli vesika.
 - C — Askerlik yaptığma dair terhis vesikası ve yeni harflerle yazılı nüfus cüzdanı ve iki dosya zarfı.
 - D — Şoför ve arabacılar ve sandalcuların san'atlarını gösterir Polis Müdüriyeti 6 nci şubeden alacakları vesikalar.

Havagazi mes'ulleri kimlermiş?

Tarlabasında havagazından bütün bir ev halkının zehirlenmesi ve iki kişinin ölümlü neticesinden faciyanın adli tahkikatı bitmiştir. Faciyanın cereyan ettiği sokakta lâğım çukurları açan ve bunları fenni şerait dahilinde kapatmadığı için, hâdiseye sebebiyet verenlerin belediye baş lâğımcısı Said ile altı a-melesi oldukları anlaşılmıştır.

Bunlar, mahkemeye sevkedileceklerdir.

Hava kurumunun hediye ettiği yüzükler

Türk Hava Kurumuna nişan yüzüklerini teberrü eden vatandaşlara hediye edilmek üzere Hava Kurumu tarafından hazırlanan «Türk kuşu» markalı gümüş yüzüklerin tevziatına başlanmıştır.

Hava Kurumu yüzükleri, nişan yüzüğü teberrü eden vatandaşların parmaklarına unyacak şekilde ayrı ayrı yapılmaktadır.

Yeni neşriyat

Fransız mağrûbiyeti — Feridun Erginin bu eseri Semih Lütfi Kitapevi tarafından neşredildi. Fransızın son senelerini yakından görmüş olan müellif, kitabında, Fransız içtimai bünyesinde senelerdenberi mevcut birçok hususiyetleri tebarüz ettirmekte ve bu âmillerin hezimet uğrındaki ehemmiyetlerini tetkik etmektedir.

Hava denemesinin günü Salıya kararlaştırılacak

Pasif Korunma komisyonu önümüzdeki Salı günü vilâyette büyük bir toplantı yapacaktır. Bu toplantıda kaymakamlarla nahiy müdürleri de hazır bulunacak ve büyük hava taarruzlarından korunma tedbirlerine aid son hazırlıklar gözden geçirilecektir. Toplantıda tecrübenin günü de kararlaştırılacaktır.

Galatasaray kongresi

Galatasaray klübü fevkalâde kongresi dün klüb merkezinde toplanmıştır. Beden terbiyesi intibak nizamnamesi üzerinde konuşma yapılmış neticede bu nizamnameyi tetkik etmek üzere Ali Sami, Cevdet Refik Muslahattin ve Mehmed Aliden mürekkep bir komite teşkil edilmiştir. İntibak neticesinde resmi nizamname yeniden bir idare heyeti seçilmesini icab ettireceğinden eski idare heyetinin on beş gün daha vazifesinin devamına karar verilmiştir. İdare heyeti intihabı 1 Şubat Cuma martesi günü yapılacaktır.

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşında dram kısmında Gündüz saat 15,30 da Akşam saat 20,30 da **APTAL** İstiklâl caddesinde Komedi kısmında Gündüz saat 15,30 da Akşam saat 20,30 da **Paşa Hazretleri**

SÜMER Sinemasında
 İMPERIO ARGENTINA'ya rekabet eden İspanyol muganniyesi
ESTRELLITA CASTRO
 ROSİNİN'in meşhur operasından İspanyolca sözlü ve şarkılı
SEVİL BERBERİ
 Güzel ve hârika filminde dans ediyor ve şarkı söylüyor
 Bugün saat 11 de tenzilâtli matine.

Asırları sarsan bir musiki... Göz kamaştırıcı bir ihtişam... Haya, ti neş'elendiren bir aşktan yaratılan film:
AŞK SERENADI
 (Fransızca)
 Amerikan Metropoliten operasının en parlak yıldızı
GRACE MOORE — MELVYN DOUGLAS
 Bugün **LÂLE**
 Sinemasında
 Altın sesle musiki dünyasının ölmeyen melodileri olan L a Travyatatanın ateşini... Manonun zıtrabını... Madam Butterfly'nin kederlerini... Marthanın ihtişamını yaşayacak olan bu hâkikî şaheseri zevkle seyrediniz...
DİKKAT: Şimdiye kadar gelen harb jurnallarının en mühimmi. Türkçe Paramunt Jurnal. Bugün saat 11 de tenzilâtli matine.

ARABACININ KIZI "DUNYASKA," filmi...
 Puşkin'in ismine lâyık bir itina ile hazırlanan bu film, beynelmül kongresinde birinci mükâfatı kazanmıştır. Eski Rusyanın ihtişamını göstermek için hiç bir şey ihmal edilmiş, balalaykalar, Rus çigan dansları ile süslenmiştir. Bu filmde, safiyyanın bir aşk duyan Dünya'nın o baş dönürücü âlem içinde sükutu görülmediktedir. Dünya, düştüğü bu girdapın sevdiği bir gençle kurtulmak umudunda iken eski hayatı onu felâketli mahkûm ediyor.
 Arabacının kızı, muazzam teminatlarla sinemanın pek ender vücutları getirdiği âbide telâkki edilecek eserlerden biridir.
 Hâda Kralı ile Heinrich Georg'un yaratıkları roller, Puşkinin eserleri hakiki bir hayat vermeğe muvaffak olduklarını göstermektedir.
 Evvelki akşamdanberi Şark sinemasında gösterilmeye başlanan film büyük bir zevkle seyredilecek şaheserdir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan bey bak gazetede bir havadis var. ... Belediye bir emütemadî tamirat müdürlüğü kuruluyormuş. ... Acaba bu müdürlük ne ile meşgul olacak? Hasan bey — Hiç şüphesiz yapıldıklarından bir ay sonra kalbura dönen asfaltlarla.

Bütün Matbuatımızın mütefikân yazıkları gibi TÜRK FİLMCİLİĞİNİN ZAFER TACI OLAN
KAHVEÇİ GÜZELİ
IPEK ve SARAY Sinemalarında büyük muvaffakiyetlerle devam ediyor
 İZMİRDE ELHAMRA Bugün saat 11 de tenzilâtli matine

Haksızsınız, baylar!

Eski bir fikir, yeni bir teşeb - büs olarak ortada. muharrir, ar - tist, ressam hülasa fikir ve san - at âlemine mensub olup da son zamanlarında sefalet düşenler için Darülacezede bir pavyon yapılacakmış. Bu pavyonda bu kabil şahsiyetlere şöhratle müteneş yerler ayrılmış ve kendilerine iyi bakılacağı bildiriliyor. Muharrir, san'atkar ve darülaceze...

Haber Babâlide bir fırtına kopardı. Belediyeye hücum e - den, edene!

Pavyonun Darülacezede de - ğil de, meselâ herhangi bir ge - hir hastanesinde yapılması is - tenebilirdi. Bu makuldu. Fakat bu teşebbüsü topyekûn ortadan kaldırmaya çalışarak, sadece bir vehim uğrunda bir memleket meselesine, bir memleket ıztra - bına çare bulmaya mâni olmak - tır.

Niçin kendi kendimizi alda - tıyoruz.

«Zavallı Necdet» müellifi, ti - marhanede öldü.

Sahneye çıkan ilk Türk ka - dını, yakın zamana kadar ti - marhanede idi, beni buradan çıkarınız diye feryadü figan etti. Şimdi bir yer odasında ölü - münü bekliyor.

Kemal Ahmedin ne feci şart - lar içinde öldüğünü hepimiz bi - liyoruz.

Halk sahnesine 55 yıl emek veren Asım baba, başını soka - cak bir yer bulamadığı için, yakın zamanlara kadar kramelâ sattı.

Otello Kâmil, Aksarayda bir izbece can verdi. İlk rasid tay - yarecimiz Faik, Darülacezede, dilencilikle yan yana yaşıyor.

Aktör Saffet babanın akıbeti cümlemizin malûmu.

Daha da neler hatırlıyabili - riz.

Pek çok güzidelerin barna - cak şereflerle müteneş bir ca - yer bulamadıklarından, kıyıda, köşede, aç bılâc, bakımsız öl - düklerini biliyoruz.

Böyle acı bir hakikat karşı - sında iken, bazı muharrirleri - mizin hakikatini beton duva - zını, tebeşirlerle boyamaya ça - lıştıklarını görüyoruz. Bu sade - ce demagogidir.

Zira, İstanbul valisi, fikir a - damına, san'atkara, mütefek - kire, henüz metelik vermiyen ko - kaca bir cemiyet telâkkisini de - ğistirecek iktidara malik de ğil - dir. O, kendi elinden geleni ya - pıyor. Hücum de ğil, teşekkür edelim.

Nusret Safa Coşkun

Beynelmilel kaçakçı ve casusların büyük düşmanı: Sarı saçlı kadın

Amerikalı Elizabeth Friedman'ın hayatı, hususiyetleri ve hizmetleri

Birleşik Amerika hükümeti casus - lara, sabotajlara karşı amansız bir mücadele açmıştır. Bu adamlara göz açtırmamaya karar vermiş olan Birleşik Amerika hükümeti bu hususta her çareye baş vurmaktadır.

Casuslara ve sabotajlara karşı gece gündüz büyük bir faaliyet sarf ettilen zabıtaya mütehasşılardan mürekkep küçük bir grup çok kı - ymetli yardımlarda bulunmaktadır. Bu mütehasşılardan iyice bilinmemektedir. Fakat bunlar çok büyük faydalar ve yararlıklar göstermektedirler.

Bu mütehasşılara « Kriptograf » denilmektedir. Buna « yazı mütehas - şıları » diyebiliriz. İhtisasları her tür - lü yazıları okumak, yazı ile tertib e - dilmiş olan şifreleri çözmektir.

Kriptograf Birleşik Amerika'da hususî laboratuvarlarda çalışmakta - dırlar.

1914-1918 Umumi Harbi esnasında, casusların ve sabotajların kullan - makta oldukları gizli şifreleri çöze - bilecek mütehasşılardan sayısı Ame - rikada pek azdı.

Bugün vaziyet tamamen de ğişmiş - tir. 1914 Büyük Harbinden ders al - mış bulunan Birleşik Amerika, şimdi dünyanın en mahir, en de ğerli krip - tograflarına malik bulunmaktadır. Bunlar arasında bühassa bir kadın fevkalâde temayüz etmektedir.

1915-1918 Umumi Harbinden sonra Amerikada türeyen gangsterler, bo - otleggerler, muhaberelemleri hep şif - releri ile yapılarıdır.

Bunların kullanmakta oldukları şifreler cidden çok büyük bir maha - retle tertib ve ihzar ediliyordu.

Madam Elizabeth Smith Friedman adında bir kadın bu şifreleri çözmek hususunda pek büyük bir kabiliyet göstermiştir.

Madam Elizabeth Friedman saye - sinde o kadar çok caniler, yakayı ele vermilerdir ki bugün Birleşik Ameri - kada faaliyette bulunan bu kabil in - sanlar ve casuslar, sabotajlar onu « bir numaralı düşman » ilan etmiş - lerdir.

Madam Elizabeth Friedman resmî sıfat ve vazifesi « Birleşik Amerika sahil muhafaza teşkilâtı kriptogra - fi » dir. Böyle olmakla beraber, her - hangi bir Amerikan zabıta teşkilâtı bir şifreyi halledemediği takdirde mutlaka onun yardımını istemekte - dir.

Hususiyetleri..

Madam Elizabeth Friedman uzun boylu, çok müteneş vücudu, sarı saçlı ve mavi gözlü cidden çok güzel ve çok zarif bir kadındır.

Bu güzel kadının sarfeylemiş oldu - ğu mesai sayesinde yakalanan cani - lerin, meydana çıkarılan cinayetle - rin hikâyeleri yazılacak olsa muhak - kak ki cildler doldurur.

Bu kadından çok büyük istifadeler temin etmiş olan Birleşik Ameri - ka hükümeti zabıtası olmamıştır.

Kanadada dahi pek büyük yarar - lıklar göstermiştir. Kanadada mem - nu ecza ve silah ticareti yapan çok kuvvetli bir Çin teşkilâtını meydana çıkarmıştır.

Bu hususta biraz isahat verelim:

Françada casuslarla mücadele teşkilâtının harb başlangıcında bastırıldığı afişler

1938 senesinde Kanadada gümrük muhafaza teşkilâtını idare etmekte olan Kanadanın atlı ve motörlü za - bıtaları, gayri kanuni bir şekilde Çine çok mühim miktarda mitralyöz, tüfek ve fişek ihraç edilmekte oldu - ğu haber almıştır. Bu irsalatın izi takib edilir. Pasifik Okyanus sahilin - de Vancouver limanına kadar bu izler takip edilir ise de buraya varduktan sonra harb malzemesini havi bulu - nan koca sandıkların birdenbire or - tadan kayboldukları zabıtanın dik - kat nazarlarını çeker.

Bir müddet sonra bu sandıkların Çinde Hong Kong şehrine varmaları ve oradan Çinin dahiline sevk ve çok fahiş fiatlarla satışa arz edilmeleri ise büsbütün başka bir renk verir. Zabıta, silah kaçakçılığı ile birlik - te alyon ve esrar kaçakçılığının da yapıldığını anlamakta gecikmez. Her iki hareket arasında haklı olarak bir münasebet arar.

Alyon ve esrar kaçakçılığı sayesinde elde edilen kârlar ile silah satın alındığı kat'iyet ile tesbit edilir.

Nihayet bunun kimler tarafından idare edilmekte olduğu öğrenildi. Bu nun « Wat-Sang-Cy » adında büyük bir Çin ihalat firması tarafından ya - pıldığı meydana çıkarılır.

Burada müşkülât baş gösterir. Bu ticarethane yüksek ticari itibara ma - lik bir müessesede olduğundan onun bu işler ile olan alakasının kolayca tes - bit edilemeyeceğini takdir eden zabıta müdrecatları nazarı dikkati celb eden bir takım telgrafnameleri ele geçirir, fakat zabıta bu neticeye al - mış olduğu imzasız bir mektub saye - sinde varmıştır. Birkaç gün sonra alman ikinci bir imzasız mektubda silah ve alyon kaçakçılığının esrar - ının bu telgrafnamelere yazılı oldu - ğu tasrih edilmektedir.

Telgrafnameleri tetkik eden zabıta bunların birbirleri ile hiç bir rabatası olmayan harflerden müteşekkil bu - lundüğünü görmüştür.

Jambon olan tüfekler

Kanada zabıtası işi derhal Birleşik Amerika hükümetine müracaat ede - rek madam Elizabeth Friedmanın gönderilmesini rica eder.

Çin lisanına hiç bir suretle vâkif olmadığı halde bu kadın « Wat-Sang - Cy » tarafından istimal edilmekte

olan şifrenin esrarını çözmekte mu - vaffak olmuştur.

İlk telgrafname metninin çözülme - si madamın hiç yanlışlık yapmadığı ni meydana çıkarmıştır. Elde edilen tam yirmi yedi telgrafname bu su - retle halledilmiştir.

Gerek alyon ve esrar gerekse silah kaçakçılığında « Wat-Sang-Cy » nin tam mücrimiyeti tahakkuk eder.

İşin icabı olarak tüfeklere « jam - bon » denilmiş, fişeklere, alyon, esra - ra dahi münasib adlar takılmıştır.

« Wat-Sang-Cy » nin bu çok kârlı işi tam on beş senedenberi devam ettir - mekte olduğu anlaşılmiş ve müdür ile dört şeriki tevkif edilmişlerdir.

« J'm Alone » vak'ası

Madam Elizabeth Friedmanın bu muvaffakiyeti yalnız bununla kal - mamıştır.

Amerika ile Kanadanın arasını cid - di bir surette açmış olan J'm Alone vak'asında dahi fevkalâde yararlıklar göstermiştir.

« J'm Alone » rhum - denilen bir nevi içki kaçakçılığına alet olan bir Kana - da vapurunun ismidir.

1929 senesinde bu gemi Kanadada yüklemiş olduğu rhum hamulesini Amerikanın küçük bir limanına çıka - rır iken Baxter adındaki Amerikan sahil muhafaza gemisi tarafından yakalanmış ve Mexice körfezine gö - türülmüştür.

Geminin yakalanması Kanadada pek büyük bir heyecanı mucib oldu. İngiltere hükümeti ise müdahale ede - rek, geminin serbest bırakılmasını, tarziye verilmesini ve on beş milyon dolar tazminat itasımı şiddetle talep etti.

Birleşik Amerika hükümeti ise « J'm Alone » gemisinin Amerikan malı ol - duğunu iddia ediyordu. Fakat bu hu - susta hiçbir delil ibrazına muvaffak olamıyordu. İşe gene madam Eliza - beth Friedman vaziyet etti ve elde etmiş olduğu şifreli muhabereattan geminin üç Amerikalıya aid olduğunu meydana çıkardı.

Be yaz zehir tüccarlarını takib

1931 Senesinde madam Elizabeth Friedman yeniden zabıtanın daveti ile karşılaştı. Bütün Birleşik Ame - rika şehirleri dahilinde fevkalâde gizli

(Devamı 8 inci sayfta)

Hâdiseler Karşıstada

Manalı öksürükler

B ugünlerde hemen her rast - geldiğin, bu tarzda konu - suyor:

— Öhö öhö, üzerinize afiyet, biz - zim ev halkı öhö öhö, öksürük ol - dular, benediz de, öhö öhö...

Sokakta seyyar satıcı sesinden fazla öksürük sesi, tiyatrodaki aktör - lerin seslerinden üstün öksürük se - si, velhasıl her yerde öksürük sesi işitiyorum.

Fakat bazan bu öksürükler öyle manalı oluyor ki... Öksürenin kas - den öksürdüğüne hükmedeceğim geliyor.

Bakkal dükkanında soruyorum: — Bu yağ halis Trabzon ya ğı mı?

Bakkal cevap veriyor: — Size yemin ederim halis tere - ya ğı.

Tam bu esnada benden sonra dükkana girmiş müşteri öksürüyor: — Öhö, öhö.

Acaba bu öhö öhö'nün manası «aldatma» mı?

Tramvayda oturmuş gazete oku - yorum. Güzime ilişen havadis şu: «Şehirde seyrüsefer tanzim edi - lecek.»

Yani başımda oturan zat öksürüyor. — Öhö, öhö.

Acaba bu öhö öhö'nün manası «olmıyacak duaya amin demiye - lim» mi?

Bir toplantıdayız, kadınlardan biri konuşuyor:

— Yeni bir manto ismarladım Çok güzel olacak, fakat biraz pah - lı çıkıyor, tam dört yüz lira.

Onların aylık gelirlerinin ne ka - dar olduğunu pek iyi bilen biri öksürüyor.

— Öhö, öhö. Acaba bu öhö öhö'nün manası «atma» mı?

Mahalle kahvesinde siyasette bahsediliyor: — Bana kalırsın, harbin sonu ve saire vesaire...

Tavla oynamayı siyaset bahsine karıştırmaya tercih edenler öksürü - yorlar.

— Öhö, öhö. Acaba bu öhö öhö'nün manası «çizmeden yukarı çıkma» mı?

Kelli fellî biri, yanındaki çekin - gene vadediyor: — Siz hiç merak etmeyin. Ben Müdüri umumiye bir mektub yazı - rım, haftasına kalmaz, maşınıza bir misli zam yapılır.

Vâdedenin, vâde inananın az ö - telerinde biri öksürüyor. — Öhö, öhö.

Acaba bu öhö öhö'nün manası «hava alırsın» mı?

Manalı öksürüklerden daha akla - ma gelenleri yazacağım, fakat ge - öksüreceğim geldi: — Öhö, öhö.

Acaba bu öhö öhö'nün manası «sen bu kafa ile gidersen bir bal - taya sap olamazsın» mı?

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz ?

Kalkan oyunu

İngiliz Güya - nı yerlilerinin en çok tercih ettik - li eğlence kal - kan oyunudur.

İki kişi ellerinde kalkanlar oldu - ğu halde karşı karşıya geçer, kalkanları birbirine dokundurarak iteler. Hangisi di ğe - rinin kalkanını geriletirse, o galib sayılır.

Teknede nebat yetiştirenler

Venezüella - da, Orenokta nebatları yer - den yüksekçe yapılmış tek - neler içinde yetiştirilir.

Böyle yap - malarının sebe - bi orada nebatlara âriz olan bir nevi karın - calardan muhafaza içindir

GÖNÜL İŞLERİ

Ne biliyorsun ? Belki de öyle de ğildir

Bu, bir seri halini aldı. Bugünlerde elimde gelen mektubların hemen hepsi de şikâyetler, deride, acı ile dolu.

İşte gözlerimin önünde bu serilen bir mektub, içinde uzun bir hayatın, deride geçen bir hayatın acı hikâyesi.

Bu mektubu yazan bay A. A. dir. Hikâyesi pek uzun, fakat bu pek uzun hikâyeyi bir tek cümle ile hulâsa et - mek te mümkündür.

— Gençliğimde tanıdığım, kendile - rile evlenmek imkân ve ihtimaline malik olduğum genç kızları düşünün - yorum, bugünkü hallerine bakıyo - rum, muhabbata ki, her biri yuvalarına ayrı ayrı saadet getirmişlerdir, mes - ud etmişlerdir ve her biri benimki - ne mutlak surette müreccattır. Bir pi - yango çekmişim ki, talihisizlik baki - mindan menfi şekilde büyük ikramı - yeye müreccattır.» diyor.

Bu okuyucunun anlattığı hikâye - ye göre bu hikâyeye bir tarafı olma - sına rağmen tamamen doğru saymak şartıyla, vardığı hükümün son kısmın - da kendisiyle mutabıkım.

Muhakkak fena bir numara çek - miş, muhakkak bedbaht olmuş, ne kadar bedbaht olmak mümkünse o

kadar bedbaht olmuştur' Bu noktada üzerinde tereddüde hiç mahal yok. kabahatten bir kısmının, mühim bir kısmının kendisine aid olup olmadı - ğını araştırmak ta faydasız.

Yalnız okuyucunun vardığı hük - mün baş tarafında kendisiyle mutabık de ğilim, hem de hiç de ğilim.

O, evvelce tanıdığı genç kızları dü - şünerek, bugünkü hayatlarına baka - rak mes'ud olduklarına, mes'ud ettik - leğine hükmediyor, ben ise:

— Ne biliyorsun? Belki de öyle de - ğildir, diyorum.

Çocuğum, her gülen yüz mutlaka mes'ud, her ağlıyan da mutlaka bed - baht de ğildir.

Nice evler bilirim ki, açık penoere - lerinden kahkaha coşar, müzik taşar, içinde kederin, derdin, ıztra bin en karası gizlidir.

Nice evler bilirim ki, bazan sakın bazan muztarb görünür, halbuki içinde sevincin, neşenin, zevkin fırt - nası uğuldaktadır.

Çocuğum, evet bedbahtsın, hem çok bedbahtsın, anlıyorum, fakat hükümünü bu noktada bırak. Öbürle - rinin vaziyetlerini tahlile girişme.

TEYZE

Amerika, İngiltere ve Çin arasında üçlü bir pakt ak'edilecekmış

Tokyo 18 (A.A.) — D. N. B.:

Tokyo-Nişi-Nişi gazetesinin Çin - lere iyi membalardan alınan haber - lere istinaden bildirdiğine göre, Şubatın birinde İngiltere, Amerika Birleşik devletleri ve Çunking ara - sında üçlü bir pakt akdolunacaktır.

Ve Londra ile Çunking arasında hususî bir anlaşma şimdiden ak - tedilmiştir.

Domei ajansının bu hususta ver - niği malûmata göre, Çunking, Bir - manya - Yunnan demiryolunun ye - niden çalışmaya başlaması için İn - giltereye, Amerika Birleşik devlet - lerine ve Birmanya müracaatta bulunmuştur.

«Son Posta»nın edebî romanı: 64

Fakat her vaziyetten istifade eden ve pratik düşünün bu kadın, bir taşla iki kuş vurmak için, evin bütün ihtiyaçlarını da aynı günde tedarik etmek çaresini buldu. Çarşambaları sabahın Beruta in - yor, siparişlerini yapıyor, alacakla - rını alıyor, yemeğini bir yerde yapıp öğleden sonr arkadaşlarına iltihak ediyor ve akşam geç vakit eve dö - nüyor.

Ancak, Halide hammin evden uzakta olduğu zamanlar Selimle be - nin birbirimize daha yakın bulun - duğumuzu düşünürseniz yanlırsınız anne. Kayınvalidem Nevzad hanı - ma o kadar sıkı tembülher ediyor, onu o şekilde tehdit ediyor ki ka - dıncağız istese bile kocamla beni

birakamıyor. Selim öyle ya - şandıktan sonra şezlonga uzandı - ğı vakit beni yanına gidiyorum, onu meşgul etmeğe çalışıyorum. Haba - bakıcı da karşında oturuyor, adeta beni kontrol ediyor. Hattâ beni neş'eli bir sesle bir şeyler anlatır ve gülersem, hürmetkâr bir tavırla yan - ına sokuluyor:

— Hastayı fazla yormayınız e - fendim.

— Daha yavaş sesle konuşunuz Nesrin hanım, beyefendinin başı ağ - rıyor, gibi cümlelerle zehrini dö - küyor.

Şimdi siz insan ediyor, bana şöyle diyorsunuz:

— Canım, senin kocan de ğil mi? Hastabaleceğe de ğil çıkmasın, is -

tinahat etmesini söyle ve onu baş - nızdan sav...

Hayır anneciğim, eğer öyle ya - parsam, kadın derhal bu sözlerimi Halide hanıma yetiştirecek, bir zi - nirlî, bir patırtı kopacak, neticede Selim üzülecek, beni haksız bula - cak. Daha iyisi mi? Sözümde du - ruyor, sabrediyor ve kocamın yan - ında bir gölge gibi yaşamağ: on - dan büsbütün uzak kalmağâ tercih ediyorum. Bugünlerin iltibette bir sonu gelecek de ğil mi?

Size biraz da gülünç şeyler an - latayım: Çocukluğumdanberi hafta - da birkaç kere sinemaya gittiğimi bilirsiniz anne. Fakat ben, gördüğüm yüzlerce komik film içinde, Halide hanımın Çarşamba akşam - ları eve giriş tarzına benzeyen gü - lünç bir manzara seyretmedim.

Bir defa, mutlaka aynı saatte ge - liyor. Ne beş dakika evvel, ne de beş dakika sonra. Tam bir krono - metre... Sokak kapısını sessizce aç - tırıyor ve ayakbakiğini aşağıya çı - kardıktan sonra merdivenleri çıkı - yor. Ben şayed kendi odamda isem - sakın darılmayın anne - gözümü

Aşkla Oynanmaz!

Nakleden: Kuazzez Tahsin Berhand

Fakat her vaziyetten istifade eden ve pratik düşünün bu kadın, bir taşla iki kuş vurmak için, evin bütün ihtiyaçlarını da aynı günde tedarik etmek çaresini buldu. Çarşambaları sabahın Beruta in - yor, siparişlerini yapıyor, alacakla - rını alıyor, yemeğini bir yerde yapıp öğleden sonr arkadaşlarına iltihak ediyor ve akşam geç vakit eve dö - nüyor.

Ancak, Halide hammin evden uzakta olduğu zamanlar Selimle be - nin birbirimize daha yakın bulun - duğumuzu düşünürseniz yanlırsınız anne. Kayınvalidem Nevzad hanı - ma o kadar sıkı tembülher ediyor, onu o şekilde tehdit ediyor ki ka - dıncağız istese bile kocamla beni

birakamıyor. Selim öyle ya - şandıktan sonra şezlonga uzandı - ğı vakit beni yanına gidiyorum, onu meşgul etmeğe çalışıyorum. Haba - bakıcı da karşında oturuyor, adeta beni kontrol ediyor. Hattâ beni neş'eli bir sesle bir şeyler anlatır ve gülersem, hürmetkâr bir tavırla yan - ına sokuluyor:

— Hastayı fazla yormayınız e - fendim.

— Daha yavaş sesle konuşunuz Nesrin hanım, beyefendinin başı ağ - rıyor, gibi cümlelerle zehrini dö - küyor.

Şimdi siz insan ediyor, bana şöyle diyorsunuz:

— Canım, senin kocan de ğil mi? Hastabaleceğe de ğil çıkmasın, is -

Memleket Haberleri

Toroslarda

Bolkardağında boksit madeni bulundu

Adana (Husus) — Türkiye jeolojisi için jeolojik löveler yapan maden mühendisi Bay Maurice M. Blumenthal Adana mntakasında Toros dağları üzerinde araştırma - larda bulunurken Bolkardağ yük - sek silsilesinin cenub yamacında boksit madenine rastlamıştır. Bu maden Namrun havzasında, Nam - runun temadisinde ve Sebil köyü - nün şimalindeki sahayı kaplayan kalker çakılları arasında demirli kırmızı parçalar halinde bulunmak - tır. Bilhassa Sebil köyü yaylasın - da bir zenginleşme mevcuttur. Se - bil köyü yaylasından maada yay - lann şarkındaki boksit zenginliği de zikre şayandır. Öğrendiğimize göre karbon tabakası sahnında da boksit bulunmuştur. Sebil köyün - den Pamukköprüye inerken boğaz - ın kenarındaki «Gâvur Uslukaya» kretoste kalker civarında alt sevi - yesi de bol boksitle doludur. Bu mntakalarda bulunan boksit, fizi - ki hassaları itibarıyla seri bir taştan ibaret olup pisolitik yapıdadır ve hematitin rengine müşabih bir renk - tedir. Kırdığı zaman, taşın hamu - ru içinde umumiyetle daha kaya renkli ve daha sert olan gayri mun - tazam şekilli demirli cevher parçaları da tefrik edilmektedir. Bu va - ziyette cevher oolitik bir taş man - zarasındadır.

Diğer taraftan İslâhiyenin Cab - bar dağında da iyi kaliteli boksit bulunmuştur.

Maden Tetkik ve Arama Ens - titüsü laboratuvarında üç tahlihi yap - ılan bu boksitler hakkında daha kat'î neticeler elde edilmek üzere daha esassı etüdlere başlanıldığı da haber alınmıştır.

Edirnenin yeni mektubusu

Edirne (Husu - si) — Vilâyeti - mi mektubuculu - ğuna tayin edil - diğini bildirdiğim İzmir mektubu - su Avni Oran bu - gün şehrimize gel - miş ve hemen va - zifesine başla - mıştır.

İzmirde değer - li mesaisile tu - nınmış ve muvaffak olmuş bulunan bu kıymetli arkadaşımıza Edirne'de başarılar dileriz.

Değirmendere ve Cumaova zelve'sinde zarar gören köyler

İzmir (Husus) — Değirmendere ve Cumaovası nahiyelerinin bazı köyle - rinde zelzeleden barınılamıyacak hale gelen evler halkı için oralarla acele ça - dır gönderilecektir. Kızılay Kurumu namına bu köylerde tekkat yapan bir heyet, köylerin, zelzeleden yak - lan ve kerpiçten mamul olan evlerin tamir etmekle meşgul bulduklarını görmüşlerdir. Köylüler çadır isteme - mişlerdir. Fakat tohumluk buğday istediklerini söylemişlerdir. Her ihtima - le karşı Kızılay Umumi Merkezi, bu köyler için Kurumun Eskişehir depo - sundan 15 çadır ayırmış ve gönder - miştir.

Yola çıkarıldığı öğrenilen çadırlar, İzmir gelince derhal Değirmendere ve Cumaovası nahiyelerine gönderi - lecektir.

Edirne trenlerinin büfesi niçin kaldırıldı?

Edirne (Husus) — İstanbulla E - dirne arasında gündüzleri karşılıklı olarak sefer eden trenlerdeki büfe servisi ihtiyacı tamamiyle karşılaya - cak vaziyette olmamakla beraber iyi kötü devam ediyordu.

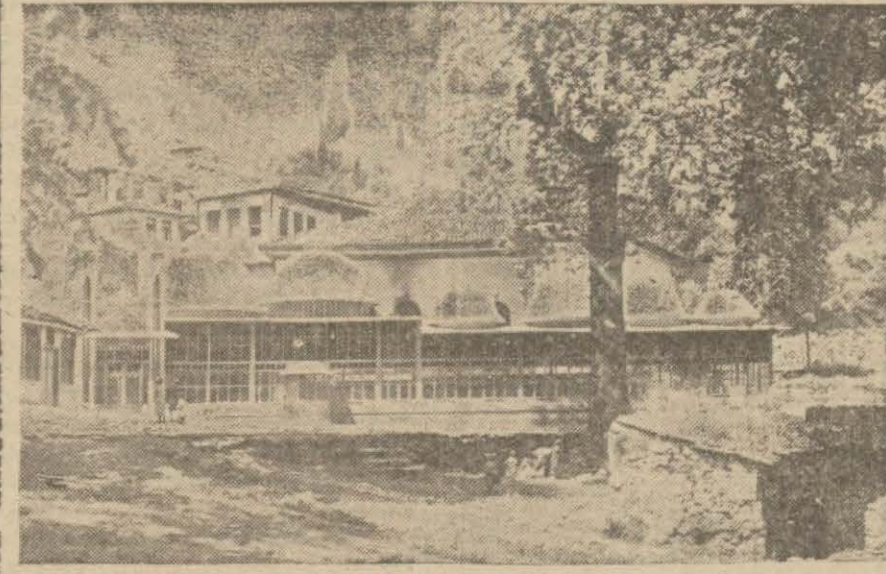
Son günlerde nedense bu servis te - imizatını kaybetti. Netekim birkaç gün evvel büfe servisine güvenerek yanına yiyecek almağı ihmal eden yolcular aç kalmışlardır.

Düzcede bir köylü bayram namazını kılariken öldürüldü

Düzce (Husus) — Düzce'nin Çakır bayın köyünden Mehmed oğlu Ali Karaca bayramın birinci günü köy camisinde namaz kılariken tabanca ile öldürülmüştür. Katil aynı köyden Mehmed oğlu İbrahim tarafından öldürülmüştür. Cinayete sebep de ev - velce Ali Karacanın İbrahim'in ba - basının öldürülmesinde medhakar bulunmasıdır. Katil yakalanmıştır.

Bursada geniş mikyasta imar faaliyetine geçiliyor

Şehir, Türkiyenin yegâne ve mükemmel bir su şehri haline konacaktır. Ziyaretçilerin arttırılması için tedbirler düşünülüyor

Bursa kaplıcalarından bir görünüş

Bursa (Husus) — Valimiz Refik Kurultan şar'îye kadar ihmal edil - miş olan Bursanın imarı işine büyük bir alâka ile başlamış bulunmakta - dır. Bunun için de mütehasşis mü - hendislerimizden Necati Suar Bursa belediye heyeti fenniyesinin başına getirilmiştir. Güzel şehrimizin imarı hakkında kendisiyle görüştüm, bana şu izahatı verdi:

« Kar ve çamlar içinde güzel ve havadar bir istirahatgâh ve spor, neş'e yuvası olan Uludağ ile gömüle - ri fetheden mavi Marmara kıyıları gibi iki muhtelif iklim arasında sıkış - mış olan şifalı kaplıca sarayına meyva ve temiz bol sularla dünyada eşi bul - unmayan Bursanın bu kadar sulak olmasına rağmen suyu yoktur.»

Barsak ve kan damarları bulun -mayan bir insan nasıl yaşamazsa bir şehrin de barsakları olan kanalizas - yon ve kan damarları olan şehir su tesisatı bulunmazsa o şehir yaşamaz demektir. Bu en mühim ihtiyaçlar - dan biri olan su işini valimiz Refik Kurultan enerjisi sayesinde halen mevcut olan su tesisatının senelik varidatı olan 80-90 bin lirayı karşılık göstermek suretiyle 650 bin lira is - tikaz ederek bu sene güzel Bursa - mız bol suya kavuşacaktır.

Mevcut kanal tesisatı pek iptidai ve gayri fennî olması hasebiyle şehir sekensesini her mevsimde sarı hasta - lık tehdid etmektedir. Şehirde septik çukur bulunmaması yüzünden Bur - sanın kanalizasyon işini ihmal etme - nin imkânı yoktur. Bununla beraber kanalizasyon inşası çok paraya mü - tavakkif olduğundan bu iş program dahilinde senelere taksim olunmak suretiyle başarılabılır.

Bu sene kanalizasyonun temelini teşkil eden şehir dahilinden geçen derelerinin ıslahı işi de elzem işe baş - lanacaktır. İkinci beş senelik progra - mın nihayetinde kanalizasyon işi fen - ni ve şahlî şekilde ikmal edilmiş ola - caktır.

Bursa mevkii itibarıyla yalnız şifa belediyesi olmayıp aynı zamanda tür - sük bir şehirdir. Bu yüzden şehir tu - rizm kanunundan istifade edilecek

asfalt türistik yollarla etrafa bağla - nacaktır. Bu suretle Bursaya gelen - lere kolaylık ve konfor temin edil - cek ve Bursa yolculuğu kısalacaktır. Bununla beraber muhtelif dağ yolla - rının Belvederler inşa olunarak dağ spor - larının inkişafına hizmet edilmiş olu - nacaktır.

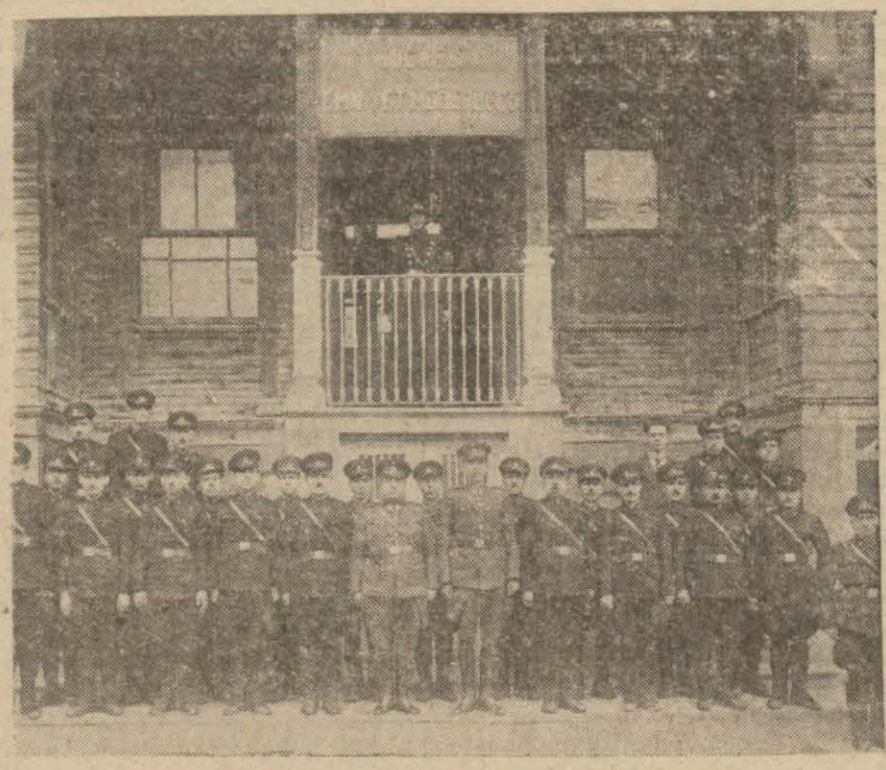
Yeşil Bursanın şifalı kaplıca suları memleketimizin her tarafından gelen hastalar üzerinde tesirlerini göster - mek suretiyle kendi kendine propa - gandasını yapmış şöhretine kazan - mıştır. Bu itibarla herkes Bursayı su şehri olarak tanımaktadır. Bu ün - vanı kanunen de ihraz ederek şehir imar tahsisatı faalılaştığından ima - ra bir kat daha hız vererek kısa bir zamanda Avrupadaki termal şehirle - ri mevkiinde bir su şehrine kavuşa - cağız demektir.

Bursanın imar projeleri şehirler mütehasşisi profesör Henri Prost ta - rafından yapılmaktadır. Projelerin bir kısmı ikmal edilmiş olduğundan inşaat mevsiminde geniş mikyasta imara başlanacaktır. Bu suretle isti - rahat, tedavi, eğlence, şifa ve neş'e yardu olan Bursamızdan her sınıf halkın istifadesi temin edilecektir.

Münakalât Vekili Bandırmada

Bandırma (Husus) — Bugünkü vapurla Bandırmaya gelen Münaka - lât Vekili Cevdet Kerim İnceodayı Bandırmada yapılmakta olan yeni işkele inşaatını tetkik ve diğer rihim ve liman tesisatını tetkik etmiştir. İşkele ile liman arasındaki henüz rihim yapılmayan 150 metrelik bir kısım bir an evvel yaptırılacağını ve bunun için Denizyolları heyeti fen - niyesine emir verdiğini ve şehir istas - yonu ile gar istasyonunda bir yük tahmil ve tahliye tesisatı yapı - lması üzere bir fen heyeti göndere - cini vâdetmiştir. Bu işler tamamlan - dıktan sonra Bandırmanın iktisadi vaziyeti bir kat daha inkişaf edece - ğinden Bandırmalılar şimdiden se - vinmektedirler. Vekil tetkikatını ik - mal ederek İzmir hareket etmiştir.

izmitte Emniyet işleri

İzmit (Husus) — Vilâyet dahilinde emniyet işleri mükemmel bir şekil - de organize edilmiştir. Halk, bundan memnundur. Bu sebeble zabita vak'a - aları az olmakta ve olduğu zaman fadileri meydana çıkarılmaktadır.

Bu arada bekçiler de muntazam kı - yafetleri ve temiz elbiseleri, traşlı yüzleriyle dikkati celbetmektedir. Gönderdiğimiz resim, İzmit bekçile - rini, başkomiserleriyle beraber göster - mektedir.

Düzcede

Bir köyde heyelân görüldü, bir takım evler boşaltıldı

Düzce (Husus) — Kazamıza bağlı Darıyeri Muradbey köyünde bir he - yelân vukua gelmiştir. Hâdiseden ha - berdar olan kaza kaymakamı Fah - rettin İnal derhal köye gitmiştir. Ete - ğinde bulunan köye doğru dağın kay - ması köyü tehlikeli bir hale getirmiş, bu yüzden beş ev boşaltılmış, sakin - leri de tehlike olmayan diğer yerlere gönderilmişlerdir. Kaymakam bu arada ihtiyatî tedbirler almıştır.

Köyün etrafındaki arazide bir tak - ım çatlaklar hasıl olmuş, kayıntı görülmüştür.

Bu bölgede esasen eskidenberi he - yelânlar olmaktadır. Bilhassa buraya mücavir meşhur Bolu ormanlarının ihtiva ettiği Düzce,Bolu sosesi bir noktadan daha evvelce dağın kay - ması ile yol değiştirmişti.

Bunun sebebi de evvelce buraya iskân edilmiş olan bir takım köylüle - rin mevcut ağaçları tahrib etmeleri, bir takım tepeleri tamamile ağaçsız bırakmalarıdır.

Düzcede azılı bir katil ölü olarak yakalandı

Düzce (Husus) — Düzce'nin Kipti köyünde evvelki gece hapishane fir - zisi bir şaki jandarmamızın sıkı tak - kibine karşı durmak isterken ölü ola - rak yakalanmıştır.

Evvelce Dardin Mehdibey köyünden Dursun oğlu Nuri bir cinayet suçlusu olarak muhakeme edilmiş ve 15 se - neye mahkûm edilmişti. Katil cezası - nı çekerken 939 yılının Mayıs ayında kaçmış, muhtelif yerlere çok kur - nazca saklandığı için bir türlü ele geçmemiştir. Bu müddet zarfında da birçok köylerde soygunculuk vak'a - ları olmuş, bunların Nuri tarafından işlendiği neticesine varılmıştı.

Arfe gecesi zabıtaya katilin Kipti köyünde bir gece eğlencesi tertib et - tiği haber verilmiş, bunun üzerine Düzce bölük jandarma komutanı Safa Durul'ın kumandasındaki bir müfrezeye de derhal köye gidilmiş, ka - tilin bulunduğu ev kuşatılmıştır. Jan - darmalardan Mevlûd katilin bulun - duğu odaya girince Nuri tabancasını çıkararak üzerine ateş etmiş, kendisi de pencereden kaçmak istemiştir. Fakat etraftan kuşatıldığı için katil şaşkına dönmüş, tabancasını bırak - mışığı için de ölü olarak yakalanmış - tır.

Biga Çocuk Esirgeme Kurumunun mesaisi takdir edildi

Biga (Husus) — Çocuk Esirgeme Kurumu, bu hafta yıllık toplantısını, Cumhuriyet Müddeiumumis Hakkı - nın başkanlığında yapmıştır. Bu toplantıda Kurumun bir yıllık faali - yeti gözden geçirilerek idare heyeti - nin mesai raporu ve hesapları tetkik ve tasvib olunmuş, yeni yıl bütçesi de tanzim edildikten sonra idare heyeti intihabı yapılmıştır.

Kongreye tevdi edilen çalışma ra - porlarına göre Kurumun bir yıllık faaliyetleri takdir ve şükranla karşılan - mıştır. 36 yetim ve yoksul çocuğun iâşe ve ibatesile ilbası, çok mükem - mel temin edilmiş, sıhhatlerine fev - kalâde itina olunmuş, kendileri muh - telif okullara devam ettirilmiş, hülâ - sa Kurumun dar bütçesiyle bir yılda pek büyük bir başarı gösterdiği an - laşılmıştır.

Kurumun bu mesaisi, umumi mer - keze de takdir edilerek 18 sene bi - lâ fasla gösterdiği fahri hizmete mu - kabul başkan, kazamız müftüsü Meh - med Hamdi Erdem, bir günüş ma - dalya ile taltif olunmuştur. Yeni ida - re heyeti Mehmed Hamdi Erdem, no - ter Hikmet, emekli malmüdürlü Mah - mud ve manifaturacı Kazımdan mü - tekkidir. Aralarındaki seçimde eski başkan ipka edilmiştir. Yeni heyete başarılar dileğiyle kongreye son veril - miştir.

Havsa ve Muradlıda belediye teşkilatı

Edirne (Husus) — Edirneye bağlı Havsa nahiye merkezke Çorluya bağlı Muradlı nahiye merkezinde belediye teşkilatı yapılmış Dahiliye Vekâle - tine uygun görüldüğünden hazırlık - lara başlanmıştır.

Son Posta S P O R

Bugünkü maçlar niçin cazib ve mühimdir?

Yazan: Ömer Besim

İstanbul lig maçlarının en cazib kısmını teşkil eden bugünkü karşı - laşmalar Fenerbahçe ve Şeref saha - larında yapılacaktır.

Lig şampiyonluğunu Beşiktaşın çoktan elde etmiş olması, maçların bütün zevk ve sıklığını dördüncülük ve sonunculuk üzerine çekti.

Dördüncülüğün bu ehemmiyeti mil - li küme yolundaki mücadelede, so - nuncululuğun heyecanı ise ikinci kü - meye düşmemekten ileri gelmekte - dir.

Dördüncülüğün bu paha biçilmez kıymeti kulübleri mali bakımdan alâ - kadar ettiği için şimdilik İstanbul - spor, Beyoğluspor ve Vefa arasında büyük gayretin sarfına sebep olmak - tadır.

Sahadan ziyade masa başında sar - fedilen bu gayretler, bir futbol bor - sası ortaya çıkardığından idareciler idmandan ziyade oyuncu alış verişi - le meşgul oluyorlar. Bu yüzden ki her hafta takımlar başka başka oyuncularla sahaya çıkıyorlar ve do - layisile kimin kimi yenebileceğini söy - lece bir hesablamak da mümkün ol - muyor.

Son haftalarda üstüste galibiyet elde eden İstanbulspor bugün Fener - bahçe ile karşılaşacaktır.

Lig dördüncülüğüne çıkınca oldu - olcağı millî küme takımları arasına katılmağı gözüne kestirmiş olan İs - tanbulspor, bu yerli lig sonuna kadar muhafazaya azmetmişse de bugün - den itibaren yapacağı bütün maç - ları birbirinden çetin ve zorludur.

Sirasile Fenerbahçeyi, Galatasara - yı, Vefayı yenmek İstanbulspor için mümkün olursa bu sene millî küme - de bu takımı görmek ve alkışlamak pek tabii olacaktır.

Bunun mümkün olup olmadığını bugünden başlayarak ileride anla - mış olacağız.

Beyoğluspor da, aynı yer için çı - pınmaktadır. Onun da önünde güç - lü oyunlar vardır ki bir tanesini bugün Galatasarayla yapacaktır.

Dördüncülük yeri için en büyük gayreti iki senedir, millî kümeye dahil olan Vefa takımı sarfetmektedir.

Millî kümenin tathî tarafını yaki - nen bilen Vefa birinci devrede kay - bettiği puanları ikinci devrede top - lamak için elinden gelen gayreti esir - gemektedir.

Vefa takımı, bugün Şeref sahasın - da Beykozla karşılaşacak ve bu ma - çı hesab ettiği gibi kazandığı takdir - de biraz daha rahat nefes almış ol -acaktır.

Beykozun Fenerbahçeye yaptığı a - zizlikten Vefanın ciddiyetle endişe et - mesi lâzımdır.

Bugünkü maçların lig sonunda ka - lan takımlar için de ayrı bir husu - siyeti vardır.

Altıtuğ - Topkap maçı cazib bir oyundur. Topkap yenilecek olursa 1 - kinci kümeye düşmekten kendini kur - taramış adedemlidir.

Tetkikler

(Başarılı 2 neî sayfa)

Bunun haricinde garbi Avrupa, denizlerin abluvası dolayısıyla bütün dünya ile olan irtibatında da kesmiş bulunmaktadı. Normal serâitte, memleket istihsalatının noksanları - nı, hariçten yapılabilmek ihâlâtla te - lâfi etmek imkânı mevcut ise de harb halinde, tabii buna imkân yok - tur. Almanya ile İtalyanın ve Al - manyanın işgal sahasında bulunan mntakaların, kendi istihsalatlarını hesaba katmaksızın, harben önce, hergün 25-30 milyon ton zahire (buğday, arpa, mısır, yulaf) ithal etmekte olduklarını nazarı itibara alacak olursak, bütün bu imkânlar - dan mahrum olan bu mntakaların bugün ne vaziyette bulduklarını çok kolay tahmin edebiliriz. Bahu - sus harabî, işgal vesair sebebler do - layisile bu mntakaların istihsal ka - biliyetlerinin de % 75 azaldığını hesaba katmak lâzımdır.

Bugün açlık tehlikesine maruz bulunan bu mntakalar, harben önce, yalnız zahire ve gıda mad - deleri için, harice bir yılda 4 milyar dolar vermekte idiler. Bu mntaka - nın hububat ve yiyecek ithal ettiği memleketler: Simali ve cenubi A - merika, simali ve cenubi Afrika, Avustralyadır.

İşgal altında bulunan veyahud Mihver devletlerinin idaresi altında olan garbi Avrupalıların şeker, kakao, kahve sıkıntısı diğer mühim sıkın - tılar yanında solda sıfır kalmakta - dır. Bu mntakalar, her geçen gün ekme bulamamak ve vesika ile ve - rilmekte olan ekmeğin formasını - hergün biraz daha azaltmak mec -

Süleymaniye'nin lig ideri Beşik - taş karşısında ne yapabileceğini mer - etmek biraz tuhaf olur.

Çünkü büyük takımları silip sü - ren Beşiktaş, Süleymaniye karşı - sında elbetteki müşkül bir vaziyette k - maktadır. Ömer Besim

Halkevleri arasında yapılacak müsabakalar

İstanbul Halkevleri arasında yap - ılacak umumi müsabakalara bug - ün Eminönü ve Beyoğlu Halkevleri st - lonlarında başlanacaktır.

Voleybol, halat çekme ve atış m - sabakalarından ibaret olan bu get - programa sekiz Halkevi iştirak ede - cektir.

Program şu şekilde tanzim edilmi -ştir:

Eminönü Halkevi sa'omu: 19 İkincikanun; Eminönü - Üsk - dar: Voleybol, halat çekme.

Fatih - Bakırköy: Voleybol, hal - çekme.

26 İkincikanun: Voleybol ve hal - çekme Dömi final.

9 Şubat: Voleybol, halat çek - me final.

16 Şubat: Eminönü - Beyoğlu Ha - kevleri basketbol maçı.

16 Mart: Müzikli jimnastik.

20 Nisan: Sekiz Halkevi arasın - da Şeref sahası poligonunda atış.

Beyoğlu Halkevi salonunda yap - ılacak müsabakalarda Beyoğlu, Ka - diköy ile, Beşiktaş, Sarıyerle aynı t - rihlerde bu müsabakaları yapacak -lardır.

Basketbol maçları

Eminönü Halkevi tarafından hast - lanan basketbol turnuvası bugünden itibaren başlayacaktır. Kabataş, At - letikçiyıldız saat 13 de, Galatasaray - Kurtuluş saat 14 de yapılacaktır.

Her iki maça da üçüncü kategori - rasındadır.

Din yapılan mekteb maçları

Mektepler arasındaki lig maçı dün Şeref sahasında yapılmıştır.

İlk maç Boğaziçi ile İstanbul lise - takımları arasında oynanmıştır.

İlk devre 0 - 0 biten maçı Boğaz - takımı ikinci devrede bir gol yap - rak 1 - 0 kazanmıştır.

İkinci maç Haydarpaşa ile Hay - riyeli lisesi takımları arasında yapı - lmıştır.

Hayriye lisesi takımı ilk devre 2 - 0 galib bitirmiş, ikinci devre - de Haydarpaşa da iki gol yapmış ve 2 - 2 berabere bitmiştir.

İstanbul Kız Mektepleri Voleyb - ol Lig Heyetinden: 20/1/1941 Pazart - günün Eminönü Halkevi salonunda y - ılacak maçlar.

Saha komiseri: Ş. Özdemir: Kandilli L. - İnönü L. saat 14. Işık L. - Şişli Terakki L. saat 14.

Harb uzadığı nisbette, Frans - da, Belçikada, İsviçrede, İskandı - navyada, Almanya'da, İtalyada aç - tihlikeleri o nisbette daha ciddi - daha vahim bir hal almaktadır. İ - gal altında olmayan Fransa ve ka - ka ile verilmekte olan zaruri ge - maddele, beher şahsın normal - tihlâkinin ancak 3/1 ini bulmak - tadır. Yani bir şahs günde normal olarak 750 gram ekmeğe ihtisâlâ - diyor ise, bugün kendisine ancak 250 gram ekmeğe verilebilmekte - dir. Eldeki yiyecek stokları azaldı - için, bu miktar da gittikçe azalmı - mecburiyetindedir.

Danimarkada fevkalâde mebz - miktarda süt veren ineklerin yar - münhasıran gıdasızlık yüzünden - silmiş bulunuyor. Bu vaziyet, dü - yanın en zengin süt, yağ ve pe - nîr memleketinin ortadan kalkış - ına ifade eder.

Kıtlık ve açlık garbi Avrupa - dan te'ricen Balkanlara doğru ge - tirmektedir. Bir zamanlar hububat - yiyecek maddeleri ihraç eden me - mlekeler arasında sayılan Roman - ve Yugoslavyada, bir hayli zaman - dir vesika usulü tatbik edilmekte - dir. Romanyada daha şimdiki - haftanın muayyen bir günü «ek - meksiz gün» olarak kabul edilme - tirdir. O gün memleketin hiç bir - nında ekmeğe pisirilmemekte, bü - tün halk, mısır unundan mamul bir - lamacı yemeğe mecbur tutulmakta - dır.

Harb devam ettiği nisbette gar - bî Avrupalı daha korkunç akıbet - beklemektedir.

Askerî vaziyet

(Baştafı 1 inci sayfa)

Harblere vaktile, ekseriyetle sonbaharda başlanmasından ve gelecek kışın muharebe meydanlarından geçirmesinden çekinilmemesi, top rak mahsullerinin, umumî seferberlikten, yani asker toplanmadan evvel idrak olunması ve ihtiyacından ileri geliyordu. Şimdi ise motörlü ve zirhlî harp vasıtalarının yollar haricinde ve her türlü araziye harp ve hareket edebilmeleri için Avrupada kuru havalara ihtiyaç tabiidir.

Bununla beraber yağmurla kışın pek az olduğu şimalî Afrikada ve emsali sıcak semtlerde bilakis hararetten ve susuzluktan içinin için kış vakti harp ve hareket tercih olunur. Diğer cihetten, harp bir kere başladı mı artık kış veya yaz tafik olunmaz. Maksada ve hedefe varınca kadar, ordular, hareketlerini kışın ve yazın icablarına uydurarak her mevsimde harp ve hareket ederler. Nitekim işte Yunan - İtalyan harbi oldukça sert bir kışta yüksek ve sarp Arnavudluk dağlarında devam etmekte ve Elenler, İtalyanlara sıcak kış sığınaklarında rahat ve hoş bir vakit geçirmek için vakit ve imkân vermemektedirler. Bundan başka Arnavudluk dağlarında motörlü ve zirhlî muharebe vasıtalarının kullanılmasına meydan ve imkân olmadığı için burada harp normal tarzını muhafaza etmektedir.

Fakat Avrurpanın müsaid ova ve steplerinde, motörlü ve zirhlî harp vasıtalarını bolca istimal etmekte düşünen bir ordu, yıldırım harbi yapmak için elbette nisbeten kuru havalara tercih eder. Bunun için Almanların, Büyük Britanyayı istilâdan başka, yapacakları büyük ölçüde yeni bir hareket başlamak için her halde siddetli kış aylarının geçmesini bekleyecekleri tahmin olunabilir.

«Büyük Britanyayı istilâdan başla» Haydın dercetmekliğimin sebebi bu adaya gerek hava ve gerek deniz yolu ile asker indirmek ve çıkarmak için bu kış aylarının en çok müsaid olduğu hakkındaki malûmattır. O halde, eğer Almanlar, Büyük Britanyaya adasını istilâyâ teşebbüs edeceklerse onların bu harekati bu aylarda yapmaları lâzımdır; eğer bu teşebbüsten vazgeçeceklerse doğu veya doğuya karşı bir harekete girişeceklerse bunun için de kışın geçmesini beklemeleri iktiza ederdi. Buna rağmen, Almanların şimdi Romanyada büyük ölçülerde yapmakta oldukları istihbar edilmekte bulunan askerî tahşidatına ne mana vermektedir?..

Gazete ve radyo haberlerine bakılırsa, en az bir haftadanberi, Macaristanı geçerek Romanyaya gelmekte bulunan Alman askerî trenlerinin sayısı günde 20-25 kadar mıdır. Her bir tren bir tabur veya muadili bir küt'ayı nakledebileceğine göre Romanyaya günde bir piyade tümenine yakın bir Alman kuvveti gelmekte demektir. Filvaki Alman - Slovak - Macar - Rumun demiryolu sebebi, Romanyaya, günde bir tümeninden daha fazla kuvvet nakline bile müsaidir. Buna nazaran bugün Romanyada bulunan yabancı kuvvetler, lârtık bir Alman askerî istihbarat heyeti, yahud Alman tahim ve terbiye veya fen küt'aları değil, Lehistan harbinde en cenubdaki 14 üncü Alman ordusuna komanda etmiş olan Feldmareşal Listin kumandasında büyük bir ordudur. Bunun kuvveti birkaç gün evvelki tahminlere göre 3 normal ve iki motörlü piyade tümenine bir zirhlî ve bir uçak tümeninden mürekkep bulunuyordu. Bugün bu kuvvetler artmış olacağı gibi Romanyada ikinci bir ordu tahşidine de başlanmış olabilir.

Bu kuvvetlerin mahza, Romanyadaki Alman menafini muhafaza için getirilmiş olmaları iddiası şüphelidir.

Hergün

(Baştafı 2 inci sayfa)

icad etmiş, bir diğeri de «özlemek» sözünden «özlem» diye bir kelime çıkarmış olursa Türkçe bir Türk münevveri gibi kılavuzluk etmiş olmazlar. Çünkü biz, büyük, geniş, Kafdağlarının iki tarafında, türlü türlü soya ve soba ayrılmış bir kütleyle nisbetle, şahsın bir zerre bile değiliz. Türk bu «zerre» değil, o «kütle» dir. O kütle bize değil, biz o kütleyle uyaçacağız. Dilimizi onun diline, kafamızı onun kafasına ve hayatımızı onun hayatına göre ayar edeceğiz.

Kafdağına muhayyel bir dağ demek, Türk coğrafyası bakımından bir hata işlemek demek değildir. Kafdağlarının heybetli realitesini hayal telâkki etmek, öyle bir zihniyettir ki bizi yavaş yavaş Türk milletinin bütün kütle realitesini tanıyamaya doğru götürür. Bu zihniyetle mücadele etmek her Türkün vazifesidir.

Muhittin Biçgen

Söz arasında

(Baştafı 2 inci sayfa)

Arşidük Ferdinandın Bosna Sarayda 28 Haziran 1914 günü saat on ikiyi on dakika ve kırk beş saniye geçe Sırb anarşisti Prenç tarafından katledildiği anlaşılmıştır.

Şimdi çevrilecek olan film ona göre hazırlanacaktır.

he yoktur ki gülmüştür. O halde bu Alman ordusu veya ordularını için Romanyada tahşid olunuyorlar?.. Bunu muhakeme edebilmek için tüfek veya top mermisi işlemiyen bir uçağa binerek Almanyanın ve Alman işgali altında bulunan bütün yerlerin üstünden uçmalı ve fakat orduların ve türlü gizleme ve saklama tedbirlerinin esrarını yirtarak bir dürbünle bir fotoğraf makinesi kullanılmak ve bunlarla Almanların sair tahşidat hareketlerini de tetkik edebilmelidir!

Eğer bu sihri keşif neticesinde, Fransanın şimal sahillerindeki büyük Alman istilâ ordusu henüz yerinde duruyor ve doğu Prusya - Varşova bölgesine Slovakya, Romanyada olduğu gibi, büyük ölçüde tahşidat olmuyorsa, bu takdirde Romanya tahşidatının hedefi Balkanlar ve umumiyetle cenub doğu olmak iktiza eder. Yok, eğer şimalî Fransadaki Alman istilâ ordusu hafiflemiş ise ve buna mukabil doğu Prusya - Varşova bölgesine Slovakya da dahi büyük tahşidat varsa, o zaman tahşidatın asıl hedefi şark olmak lâzımdır. Onun için, Alman ordularının diğer kısımlarının ne yapmaları olmaları hakkında, her ne kadar umumi de olsa, doğru bir malûmat edinmeden yalnız Romanyadaki Alman tahşidatına bakarak, Almanların bu ayın sonunda veya gelecek ay ne yapmak istediklerine dair herhangi bir fikir beyan etmek mümkün değildir.

Evet Romanyada tahşidat yapan Almanların bir şey yapacakları muhtemeldir. Zaten bunu kendileri de söylüyorlar. Fakat ne yapacaklarını bilmek ve tamamlı kestirmek kabildir; çünkü bunun için lâzım olan diğer malûmat mefkurdur. Bu sebeble, yürütülecek müteakibin ve yapılacak tahminlerin kıymeti bir tesadüf mahiyetini geçemez. Esrar perdesini delmek, yani Almanların maksadını keşfetmek için, her şeyden evvel, onların doğu Prusya, Varşova ve Slovakya mntakalarında da tahşidatı bulunup bulunmadıklarını ve pek yakında böyle bir tahşidatı başlayıp başlayacaklarını ve Fransa şimal sahillerindeki büyük ordunun ne olduğunu anlamak lâzımdır.

H. E. Erdi

Şehrin münakale derdi

(Baştafı 1 inci sayfa)

tramvay arabası geçtiği halde bir tek Harbiye - Fatih arabasına tesadüf edilmemiştir.

Otobüslerin takibi etdikleri istikamet, durak yerleri ve hareket saatleri de anlaşılmasın bir muammadır.

Otobüs ne zaman gelecek, hangi sokaktan geçecek ve nerede duracak? Bunu tayin etmek için keramet sahibi olmak lâzımdır.

Bu münakale derdleri arasında ve saati nakliye müstahdemlerinin lâzımlıklarına de bir yer ayırmamız icab eder.

Tramvay ve otobüs biletçileri ekseriya hakla münasebetli münasebet siz münakaşalara tutuşmaktadır. Bu haller bazan nakil vasıtalarının uzun müddet seferlerinden kalmasını muvab olmaktadır.

Velhasıl, izdihım, vasita kılığını hissettiren belhıbaşı amilleri kısa bir himmet ve alaka ile ortadan kaldırmak mümkündür.

Posta ve Telgraf İdaresi memurlarından Şerefettin Özcar:

«Vesaiti nakliye adedinin azlığına kani değilim. Hissedilen münakale darlığını ve izdihımı tramvay ve otobüs servislerinin intizamsızlığında aramak lâzımdır. Vazife itibarıyla geceleri 24 de Yenipostanedeki işimden çıkarım. Aksaraydaki evime gitmek için Sirkeci durağında en azsağı yarım saat tramvay beklerim.

Bu saatlerde bir sürü tramvayı depolara çekmekte ne mana var. Tramvay İdaresi, yarı gece demek olan bu saatlerde şehrin münakale ihtiyacını düşünmelidir.

Fatih tramvay durak yerinde çiğerci Raşid apartmanında Sacid Miz:

«Gazetenizin bu mevzuu temas etmiş olması, şehre hizmet bakımından çok yerinde bir harekettir. Ciddeten İstanbullular münakale işlerinden şikâyetçilerdir. Bir müddet evvel Tramvay İdaresinin tek bilet ve aktarma usulüne müşteri naklede,

ceklere mevzuubahs olmuştur. Bu işin arkası gelmedi. Bu usulün bugünkü izdihımı tahfif edeceği kanaatindeyim.

Müşahadelerime istinaden size şu misali verebilirim. Taksimden Fatih'e gitmek isteyen yolcular, ekseriyetle Taksim durak yerinde dakikalarla beklemektedirler.

Aktarma usulünün ihdası takdirinde, Fatih'e gidecek bir yolcu Taksim - Eminönü, Kurtuluş - Eminönü, hattâ Maçka - Beyazd arabalarına pekâlâ binebilir.

İstanbul icra dairesi memurlarından Şahab Öztürk:

«Bu mevzuu etrafında beyanatta bulunan bir tüccarın dediği gibi ben de münakale darlığı karşısında yayan yürümekten başka çare bulamıyorum.

Bir durak yerinde yarım saatten fazla beklemekse yayan yürümek şüphesiz ki müreccaktır.

Bence, mevcut tramvaylar dahi bir dereceye kadar münakale ihtiyacını karşılayabilir. Yeter ki, bunların seferleri biraz daha intizama sokulmuş olsun.

Çünkü, tramvaylarda izdihama sebebi, araba azlığından ziyade, faraza 20 dakika zarfında bir istasyondan hiç tramvay geçmemesi, sonra birbiri ardına üç beş tanesinin geçmesi, olmasındır. Bu servis intizamsızlığına bir nihayet verilmesi lâzımdır.

İseler muhasebe kaleminde kâtib bayan Neyyir Okyanus:

«Şehir vesaiti nakliye derdi, hakikaten üstünde durulması icab eden bir mesele halini aldı.

Bilhassa, vazifeye devam edenler bu yüzden büyük müşkülât çekiyorlar. Meselâ ben, vazifeme yetişememek için kendi evimi bırakarak dairenem civarında bir apartman tutmak zaruretinde kaldım.

Zannediyorum ki; Vahimiz Lütfi Kırdar son zamanlarda pek hâd bir şekli alan bu münakale derdini de diğer birçokları gibi halledecektir.

Avukatlar dün harareti bir toplantı yaptılar

(Baştafı 1 inci sayfa)

Bu maddenin okunmasını müteakib azalar söz almış, mevzuubahs mesele etrafında münakaşalar cereyan etmiştir.

Bu arada avukat Abdülhafî söz almış ve demiştir ki:

«Bu bir zenginlik meselesi değildir. Parası olan yazhanesini istediği gibi döşeyebilir.»

Müteakiben reis Mekki Hikmet maddenin ihtiva ettiği hükümü tasvir etmek lüzumunu duymuş ve harızına su izahatı vermiştir:

«Burada paranın mebzul olması veya küks, mevzuubahs değildir. Esasen meslek ananelerine göre bu hususta gayet ciddi ve insakâr olmak lâzımdır.

Meselâ kadife koltuklar, kuştüyü yastıklar, sezleng vesair süslü salon eşyasının bir avukat yazhanesinde bulunması doğru olmayacağı gibi yazhanenin yanında bir yatak odası da bulunamaz. Birkaç basit ve sade eşya kâfidir.»

Bundan sonra, müteakib maddeler müzakere edilmiş ve kısmen taddilere tâbi tutulduktan sonra kabul olunmuştur.

Bilâhare bu maddenin koyduğu takyidatın 1 Haziran 941 tarihinden itibaren mer'iyete girmesi kararlaştırılmıştır.

Vakit geçtiklerinden diğer maddelerin müzakeresi başka bir güne talik edilmiş ve toplantıya nihayet verilmiştir.

İtalya gittikçe A'man hâkimiyeti altına giriyor

(Baştafı 1 inci sayfa)

Hergün şimal İtalyaya gelen trenler dolusu Alman küt'alarının cennet sevk edildikleri bildirilmektedir.

İtalyan ordusile faşist partisi arasındaki ihtilâf, hâd bir mahiyet almıştır. Parti, Libya ve Arnavudluk hezimelerinin mes'uliyetini orduya, ordu ise partiyi yüklemektedir.

İtalyan sübaylarla efrad arasında da bir itimadsızlık havası mevcuttur.

Hükümet parti ile ordu arasında, ki ihtilâfa nihayet vermek üzere yeni bir emirname nesretmiş ve bütün sübayların partiyeye aza kaydedmelerini mecburi kılmıştır. Partiyeye aza olmaları sübaylar terfi edemeyeceklerdir.

Diğer taraftan halk arasındaki memnuniyetsizlik de gittikçe artmaktadır. Romada, kadımlar Mussoliniye karşı bir nümayiş yapmışlardır.

Bundan başka, Arnavudluk cephesine sevk edilmek üzere vapurlara irkâb edilen İtalyan askerlerinin de kaçtıkları söylenmektedir.

Torbali ve Değirmenderede zelzele

İzmir 18 (A.A.) — Dün Torbali ve Değirmenderede yeniden zelzeleler olmuştur. Hasar yoktur.

Cumaova ve Değirmenderede son vukua gelen yer sarsıntılarında zarar görenlere dağıtılmak üzere Kıyıl Cemiyeti tarafından mahallere 25 çuval gönderilmiştir.

Amerika da taarruza uğrayacak mı?

(Baştafı 1 inci sayfa)

Harbiye nazırı, demokrasiler yardım projesinin İngiliz ve Fransız donanmalarının Birleşik Amerika devletleri tarafından satın alınabilmesini temin maksadile hazırladığına dair çıkan şayiaları «hayal mahsulü ve manasız sözler» diye tavsif etmiştir.

Encümen huzurundaki beyanatına devam eden Stimson, bundan sonra şunları söylemiştir:

«Eki veya üç ay içinde bir buharan zühur edebileceği hususundaki endişelerimi söylemek mecburiyetindeyim.»

Meb'uslardan Yonkmanın bir sualine cevabı veren harbiye nazırı demokrasilere yardıma müteadair bulunan kanun projesinin Birleşik Amerika devletlerini harbe sürüklemeyeceğini söylemiştir.

Tekrar söz alan Yonkman İngilterenin mağlûbiyetine mâni olmak için bu projenin zarurî olup olmadığını soruşu ve o da şu cevabı vermiştir:

«Benim fikrimce her halde lâzımdır.»

Demokrat me'b'uslardan Annold söz alarak harbiye nazırına şu suali tevcih etmiştir:

«Er veya geç İngiltere mağlûb olduğu takdirde biz harbe girecek miyiz?»

Stimson şu mukabelede bulunmuştur:

«Evet, ben bu fikirdeyim.»

Devlet reisine verilmesi teklif edilen geniş salâhiyetlerin bir heyete veya komisyona tevdi edilmesi hakkındaki ileri sürülen bir mütealeayî tehlikeli bulunduğunu söyleyen Stimson reisi cumhura verecek salâhiyetlerin iki sene müddetle tahdid edilmesi zmnında serdedilen bir teklife muhalefet etmeyeceğini beyan etmiştir.

Bahriye nazırının sözleri

Vaşington 18 (A.A.) — Meb'usan meclisi hariciye komisyonunda beyanatta bulunan bahriye nazırı albay Knox şunları söylemiştir:

İngiltere kat'i surette mağlûb edildikten sonra biz de taarruza uğrayacağız.

Nazır bu cümleyi ağır, fakat kuvvetle telâffuz etmiştir.

Almanyanı bekleyen akibetten bahseden albay Knox şu sözlerle beyanatına nihayet vermiştir:

Almanya zaptettiği memleketlerle çevrilmiş bulunmaktadır. Ka-naatimce bu memleketler, Almanyanın mağlûbiyetinde kendilerine düşen rolleri oynayacaklardır.

Fevkalâde bir toplantı

Vaşington 18 (A.A.) — D. N. B. ajansının muhabiri bildiriyor:

Reisicumhur Ruzvelt dün fevkalâde bir toplantı tertib etmiştir. Bu toplantı hakkında izahat verilmemiştir.

Yalnız haber alındığına göre, harbiye, bahriye ve hariciye nazırları ile bahriye ve harbiye genel kurmay reisleri de bu toplantıda hazır bulunmuşlardır.

Bir Amerika âyanının sözleri

Nevyork 18 (A.A.) — Demokrat âyan azasından ve sabık muhabirlerden olup son zamanlarda âyan meclisi hariciye encümeni azalığına seçilen Carter Glas verdiği bir mülâkatta ezümle şunları söylemiştir:

«Ben Almanyanı derhal harp ilân edilmesine taraftarım. Fakat bu, benim şahsî fikrimdir ve askerî bakımdan tavsiye edilmeye lâyık olup olmadığını da bilmiyorum.»

Amerikan gemilerinin harp muntakasında bulunan denizlere gönderilmesi lehinde fikir dermeyeran etmiş olan Carter Glas şunları ilâve etmiştir:

«Hitleri denizin dibinde görmeyi çok isterdim.»

«Amerikan gemilerinin harp muntakasında bulunan denizlere gönderilmesi lehinde fikir dermeyeran etmiş olan Carter Glas şunları ilâve etmiştir:

«Hitleri denizin dibinde görmeyi çok isterdim.»

«Amerikan gemilerinin harp muntakasında bulunan denizlere gönderilmesi lehinde fikir dermeyeran etmiş olan Carter Glas şunları ilâve etmiştir:

«Hitleri denizin dibinde görmeyi çok isterdim.»

«Hitleri denizin dibinde görmeyi çok isterdim.»

«Hitleri denizin dibinde görmeyi çok isterdim.»

«Hitleri denizin dibinde görmeyi çok isterdim.»

«Hitleri denizin dibinde görmeyi çok isterdim.»

Beşiktaş cinayetinin esrarı çözüldü, failer yakalandı

(Baştafı 1 inci sayfa)

Cevdte rastlamıştır. Üçü birlikte bir müddet dolanmışlar, sonra bir taksiye atılarak Tevfiğin Beşiktaşta Köyiçinde bulunan evine gelmişler ve zemin katındaki odaya inerek içki içmeğe başlamışlardır. Bir müddet sonra her üçü de adamakıllı sarhoş olmuşlardır. Bir aralık Tevfik Cevdte tasallut etmek istemiştir. Cevdte buna muhalefet etmiş, fakat öteki ısrar etmiştir. Bunun üzerine gerek Cevdte, gerekse İhami biçakları çekerek Tevfiğin üzerine atılmışlardır. Uzun süren boğuşma sonunda güçlü kuvvetli bir adam olan taksi değneksizi gırtlardan ve vücudunun 23 yerinden yaralanmak suretile feci şekilde öldürülmüştür. Vak'ayı müteakib her iki katil de firar etmişlerdir.

12 gündenberi gizli kalan hâdisi üzerinde yürünen ipuçları sayesinde aydınlanmış ve suçluların Cevdte dîn yakalanmıştır. İhaminin de kanlı elbiseleri ve biçakları bulunmuştur. Müddeiumumi muavini Ziya Yazgan suçlu ve şahidleri dün gece geç vakte kadar sorguya çekmiş, neticede Cevdte cinayetini bütün te ferruatile itiraf etmiştir.

Esasen muayyen bir yeri olmayan diğer suçlu aranmaktadır.

Tuna konferansı toplanıyor

Bükreş 18 (A.A.) — Gazetelerin bildirdiğine göre, Tuna konferansı, 20 Kânunusaniye toplanacaktır. Bu konferansa, Almanya, Sovyetler Birliği, İtalya ve Romanya iştirak edecektir.

Yardım teklifine karşı Almandan yıllık sesler

(Baştafı 1 inci sayfa)

miyeceğini kaydetmektedir. Çünkü istihsal profesinin fiyâtı çıkarılması bahsinde güçlükler vardır. Amerikan böyle bir istihsalı 6 ayda başgaramı kabul edilse dahi, Londra'da hiç kimsenin 6 ayın Mihver devletleri tarafından müessir bir surette kullanılabilmesini nazarı dikâte almıyor. Diğer taraftan Amerikan yardımı, yalnız bir istihsal meselesi değil, fakat aynı zamanda da bir nakliye meselesidir. Halbuki bu 6 ay zarfında, Hitlerin dediği gibi, büyük miktarda denizaltılarımız olacak tür. Bunun ise çok mühim ehemmiyeti vardır.

Ruzvelt'in müstehziyane cevapları

(Baştafı 1 inci sayfa)

zerinde durmak hakkını haiz olmadığını beyan eden bir maddenin ilâvesi lâzım geleceğini kaydetmiştir.

Ruzvelt sözlerine devam ederek şunları söylemiştir:

Her gün değişikliğe sahne olan bir dünyada beklenmeyen bazı şeylerin zühuru daima mümkündür. Binaenaleyh her zaman âcil tedbirler almak zaruretini hâsil olabilir. Harbiye ve bahriye nazırlarına dost milletlerden harp malzemesi satın almak salâhiyeti, tını veren maddeler, projeye ihtiyatlı bir tedbir olmak üzere ithal edilmiştir.

Ruzvelt'in müstehziyane bir cevabı

Dün me'b'usan meclisinde bahis mevzuu edilen ve kanun profesinin Birleşik Amerika devletlerine İngiliz ve Fransız filolarını satın almak hakkını vermekte olduğunu iddia eden bir makale hakkında mütealeayî sorulan Ruzvelt, kongrenin kendisine, Alman donanmasını da satın almak salâhiyetini vereceğini ümid ettiği ni söylemek suretile müstehziyane bir cevap vermiştir.

Kahkahalar

Gazeteciler reisi cumhura, bu hafta kendisini sık sık ziyaret eden papalık mümessili Ciocongnard ile demokrasilere yapılacak yardımlara dair bulunan kanun projesi hakkında müzakerelerde bulunup bulunmadığı hakkında sorulan bir suale kahkahalarla gülmek suretile cevap vermiş ve kat'i bir tekbaz ifade eder bir şekilde başını sallamakla iktifa etmiştir.

«Tam bir İtalyan gazetesi havadisı»

Ruzvelt, Birleşik Amerika devletleri ordu ve donanma bakanlarından kendisine İngiliz tereye yardım etmemesini ve binaenaleyh bunu temin edecek bir sıyasat takip etmesini tavsiye ettilerine dair devran eden bir şayiadandan bahseden gametci, lere de gene gülmekle cevap vermiş ve bu havadis «tam bir İtalyan gazetesi havadisı» diye tavsif etmiştir.

«Son Posta»nın tarihi tefriksatı: 23

Yani Kaloyaninin Kızı

Yazar: Reşad Ekrem

Afyonun keskin gözleri, aldatıcı parıltılarını kaybolduğu bu anda, atılın yüzünü iyice seçmiş, ve bir çığlık atmadan kendisini alamamıştı. Panayot, bu fırsatın kaçırılmamasını istemiyerek hemen bir taş daha uzatmıştı: — All. All. Afro taşı almış, fakat sapan kayışının içine yerleştirmemiştir. Gözlemleri hâlâ kaleye bakan ve bakışları ile meydan okuyan atlıdan ayrılmıyordu. Bir kır ata binmiş olan bu cengâver çok genç idi. Boyu, çamı fandanı gibiydi. Derisi, akşam kızıllığı vurmuş mermer gibiydi. Beyaz keçekülâhının altından alnuna bir sıra kâkül dökülmüştü. Sırtında beyaz üstüne al çubuklu Yörük bezinden bir minton vardı. Göğsü bağı açık

ti. Kırmızı kuşağının altında gayet kısa bir Yörük donu vardı. Kaçakları, dizleri ve bacakları çıplaktı. Ayağında beyaz üstüne al çekiği çaraplar vardı ki bacaklarının ancak yarısına kadar çıkıyordu.

Bu atlı, Afyonun rüyasında gördüğü delikanlı idi. Kısmeti idi. Bu delikanlı, Yörük oğlu Rahmancık idi.

Afyonun gözleri karardı. Bayılacak gibiydi. Bir mazgalın kenarına tutundu. Kızın bu halinden hiçbir şey anlamıyan ve yüzüne şaşkın şaşkın bakan Eftaliposun oğluna: — Panayot... Su... Su... Su getir!

Diyebildi. Çocuk, Afroyu, yorgunluktan bayılmışı sandı. Bir ok gibi su bulmağa fırladı. Afro, yere yuvarlanırken, kendisini iki kuvvetli kolun kavradığını duymadı. Neden sonra, islah bir elin, altında, yanaklarında ve göğsünde dolastığını farketti. Bir an, bu elin, o güzel atlımın rüyasındaki o delikanlıın eli olabileceğini düşündü. Gözlerini açmadı. «Belki o rüyamın sonunu görüyorum!» diye düşün-

dü. Fakat, dudaklarının üstüne, sarı kâğıt bir et parçası dokunur dokunmaz bütün vücudu titredi... Bağramadı. Gözlerini açmasıyla beraber kapamayı bir oldu; gözleri, fıldır fıldır dönen, yuvarlarından oynanmış bir çift deli gözle karşılaştı. Kale içinde ana doğması dolayan mukaddes velinin, İsklavon Haravinin kucağında idi. Keşişin kemikten örümceğe benzeyen parmakları, yanındaki bir su tasına daldıktan sonra, Aydos güzelinin boynunda, omuzlarında ve göğsünde dolastı. Haravi, bir taraftan da: — Seni takdis ediyorum Afro... Seni takdis ediyorum..

Diye homurdandı. Afro, mukaddes velinin çelik gibi kolları arasından kurtulacak kuvveti kendisinde bulamıyordu. Fakat, Haravinin Afroyu takdisi uzun sürmedi. Müthiş bir sırtlan ve kaplan boğuşması, Aydos güzelini kurtardı. Keşişin çıplak sırtında müthiş bir sapan kayışı salladı. Vuran, Yani Kaloyaninin irgaldanından iri yarı bir gençti. Müthiş bir küfür ile be-

raber başını çeviren Haravi, ikinci darbeyi, daha siddetli olarak yüzünün tam ortasına yedi, yüzü kan içinde kaldı. İsklavon kucağındaki Afroyu bir kenara itti, yavaş yavaş doğrular iken, birbiri arkasından omuzlarına ve göğsüne iki darbe daha yedi. Fakat, kendisinden umulmayan bir sürat ve kuvvetle, bu irgadam üzerine atıldı; ve onu havaya kaldırdı. İrgad, Haravinin hiç bir yerine dokunamıyordu. Keşişin çıplak ve terli vücudundan elleri kayıyordu.

Afro korkunç bir çığlık işitti. Haravi, koca irgadı, nihayet biraz büyüğe bir taş parçası gibi, burcun üzerinden boşluğa, kayalarla fırlatmıştı.

Afro, birdenbire toplanıp kalkmış, «İmdad!.. İmdad!..» diye bağırarak kaçıyor; arkasından, İsklavonun homurtusu da gittikçe yaklaşıyordu.

«Kaçma!.. Kaçma!.. Seni takdis ediyorum... Kaçma!..»

(Arkası var)

Sümerbank Yerli Mallar Pazarları

Müessesesi Müdiriyyetinden:

Bankamız pamuklu fabrikaları mamulâtı için evvelce ilân olunan mntakalardaki satış teşkilâtımızda 15/1/941 tarihinden itibaren

Sümer Bank Yünlü Fabrikaları Mamulâtının da satışa başlandığından

Alâkalı tüccarların (Erkek yünlü kumaş ticaretille meşgul olduklarını tasdik eden Ticaret Odası vesai) ile birlikte mntakalarındaki mağazalarımıza müracaatları ilân olunur.

Beynelmîlel kaçakçı ve casusların büyük düşmanı: Sarı saçlı kadın

(Baştarafı 5 inci sayfada)
Bir surette mükeyyifat satan San Francisco'lu tüccarları derdest ettir, niye muvaffak oldu. San Francisco telgrafhanesinde bulunan birkaç şifrenin halli sayesinde Japon bandıralı Assma Maru gemisi dahilinde mühim miktarda mükeyyifat bulunduğunu öğrendi. Gemi limana girince yakalandı ve hakikaten ambarların da aranılan mükeyyifat fazlasile mevcud bulunuyordu.

Kadın bu vak'a üzerine Birleşik Amerikadaki Çin ve Japon gizli teşkilâtlarından çok şiddetli tehdid mektupları almıştır.

Bir aralık zabıta onu nezareti altına almayı mecbur kalmış ise de gös, termiş olduğu ısrar üzerine bundan vazgeçtiler.

Şimdi gelelim mühim bir noktaya...
Madam Elizabeth Friedman kimdir?

Madam Friedmanın kızlık adı Elizabeth Smith'tir. Gençliğinde bilhassa edebî münakaşalara merak sarılmış idi.

Kollegin son sınıfında iken mühim bir edebî münakaşa açılmış bulunuyordu.

Meşhur İngiliz muharriri William Shakespeare'in eser yazmadığı ve bu eserlerin, Francois Bacon tarafından yazılmış olduğu iddia edilmekte idi.

Elizabeth Smith bu meselenin aydınlanması için çalışmıştır. Bir netice elde edememiş fakat bu araştırma onda tetkikat ve taharriyet zevki uyardırmıştır.

İşte o sıralarda William Friedmaun adında genç bir alim ile tanışmış ve ona da kriptografi merakını açılmış, ya muvaffak olmuştur.

Bir müddet sonra bu gençler evlendiler ve az sonra da Birleşik Amerikada Illinois'da meşhur bir laboratuvarında «profesyonel kriptograf» olarak vazife aldılar.

Vazifelerinin fevkalâde ehemmiyetine binaen Amerika Harbiye Nezareti bu laboratuvarları kendisine mal etmiş ve bu âlemde daha fazla ihtisas sahibisi olmasını teminen madam Friedmanı Fransaya göndermiştir.

Yeni ve mühim faaliyet sahaları

Büyük Harbden sonra gelen senelerde kaçakçılarla mücadele eden ve pek büyük muvaffakiyetler kazanan bu kadın bir iki senedenberi faaliyeti sınırlı casuslara hasretmiştir.

Bu yeni vazifesi çok çetindir. Yalnız casusların takibi kifayet edilememektedir. Onların kullanmakta oldukları şifrelerin miftahlarını da çözmek lâzımdır.

Casusların, hele Amerikada faaliyetinde bulunan casusların yaman adamlar oluğunu kabul etmelidir. Bunlar muhaberelelerinin selâmetini temin için sık sık şifre değiştirmektedirler.

Madam Friedmanda bunları günü gününe takip ve ortaya çıkarılan yeni şifreleri çözmek için uğraşmaktadır.

Değil yalnız Amerikada, fakat dünyada bile eş bulunmayan bu kadın bugün Birleşik Amerikanın selâmeti için vazife görenlerin en başında bulunmaktadır.

Hergün ona yeni meseleler arz edilmektedir. Öyle meseleler ki halli cidden çok çetindir.

Büyük bir Amerika zabıta amirinin söylemiş olduğu gibi ondaki muvaffakiyet nisbeti yüzde atılmış dokuzdur.

Antalya Vilâyetinden:

1 - Antalya'nın Serik kazasına bağlı Çaltıbeli devlet ormanından bir sene müddetle ve kapalı zarf usulü ile 1578 metre mik'ap gayri mamul çam ağacı yirmi gün müddetle artırıma konulmuştur.

2 - Artırma 3/2/941 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 15 de Antalya Orman Müdürlüğünde yapılacaktır.

3 - Çamın beher gayri mamul metre mik'ap muhammen bedeli 490 kuruştur.

4 - Muvakkat teminatı 579 lira 92 kuruştur.

5 - Teklif mektupları 3/2/941 günü saat 14 de kadar behemehal Antalya orman müdürlüğünde müteşekkil komisyon reisliğine verilmelidir.

6 - Şartname ve mukavelename profesini görmek isteyenlerin Ankara orman umum müdürlüğüne ve Antalya orman çevirge müdürlüğüne müracaatları. (278)

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden:

Karabük demir ve çelik fabrikaları istihsalâtının ihracat ile alâkalı satış işleri umumî müdürlüğümüzde temerküz ettirilmiş olduğundan bundan böyle alâkalıların doğrudan doğruya Ankara'da umumî müdürlüğümüze müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. «138»

Bu nisbet Amerikaca harikulâde talâkki edilmektedir.

Daha geçenlerde büyük bir devlet tarafından Amerikada tesis edilen ve Hindistanda bir ihtilâl çıkarılması gayesini istihdaf eden büyük bir casus teşkilâtı muhaberatı madam Friedman tarafından meydana çıkarılmış ve bu teşebbüs akim bırakılmıştır.

Amerikadaki casuslar bu kadının faaliyetinin kendileri için ne kadar tehlikeli olduğunu bilmekteydiler.

Karı ve koca şimdi ayrı ayrı çalışmaktadırlar. Tekâüde sevkedildikten sonra kocasıle beraber mesallerini arkeolojiye hasretileceklerini bildiren madam Friedman bugün kırk beş yaşındadır.

Amerikadaki kaçakçılar, Amerikadaki casuslar ona «Bir numaralı düşman» sıfatını vermelerine mukabil Amerika zabıtası ona «Bir numaralı vatan müdafisi» sıfatını vermiştir.

O. Tuğrul

RADYO

PAZAR 19.1.1941

9.00 Saat ayarı, 9.03 Ajans haberleri, 9.18 Hafif müzik ve marşlar (Pl.) 9.45 - 10.00 Ev kadını.

12.30 Saat ayarı, 12.33 Fasil heyeti, 12.50 Ajans haberleri, 13.05 Karışık şarkılar, 13.25-14.30 Radyo salon orkestrası, 18.00 Saat ayarı, 18.03 Radyo caz orkestrası, 18.50 Müsterek ve tek şarkılar, 19.30 Saat ayarı ve Ajans haberleri, 19.45 Büyük fasıl heyeti, 20.15 Çigan havaları (Pl.), 20.30 Vürtözler (Pl.), 20.45 Şarkı, türkü ve taksimler, 21.15 Konuşma, 21.30 Klârinet ve piyano seansı, 21.50 Opera aryları (Pl.), 22.30 Saat ayarı, Ajans haberleri, ve Ajans spor servisi, 22.50 Cazband.

Ankara borsası

18/1/1941 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER

	Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	5.24
New-York	100 Dolar	132.20
Cenevre	100 İsviç. Fr.	29.7725
Atina	100 Drahmi	0.9975
Sofya	100 Leva	1.6225
Madrid	100 Peçeta	12.9375
Belgrad	100 Dinar	3.175
Yokohama	100 Yen	31.1375
Stokholm	100 İsveç Fr.	31.0975
Altın		22.95

Esham ve tahvilât

Tahvilât üzerine muamele olmamıştır.

AYDA 3 LIRA TAKSİTLE
BAYANLARA MAHSUS 14 AYAR ALTIN SAATLERİN YENİ MODELLERİ GELMİŞTİR. EMSALİ GİBİ 15 SENE TEMİNATLIDIR. TAŞIYAN SİPARİŞ ETMEK İSTİYENLERE KATALOK GÖNDERİLİR. Saat Deposu: İSTANBUL, SİRKEÇİDE, LİMAN HANI SİRASINDA YELKENCI HANINDA NİS

Doktor I. Zati Öğet

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastaları kabul eder.

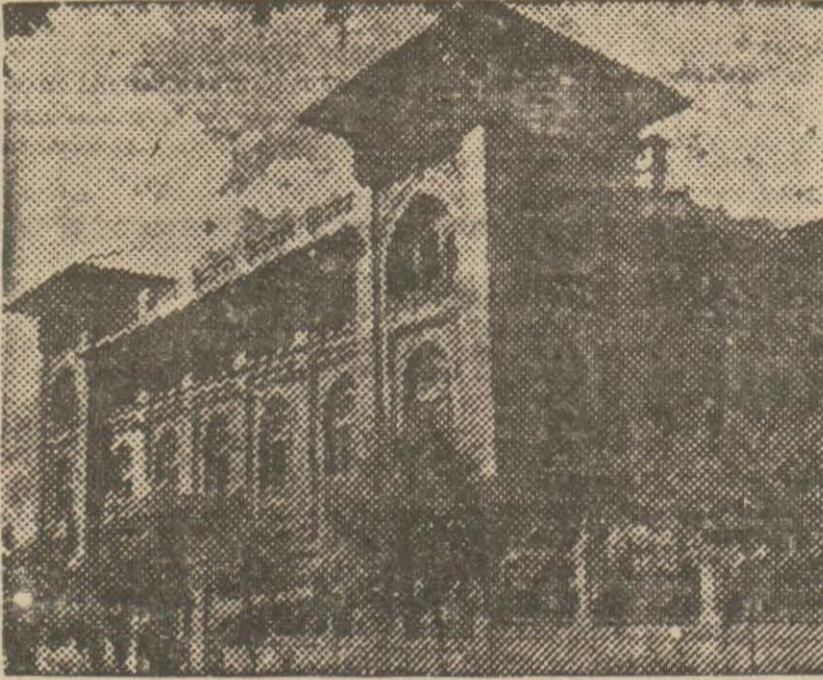
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziral ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 İkincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

GENÇ GÖRÜNMEK İÇİN

50 yaşlarındaki kadınlar 35 YAŞINDA görünebilirler.

Meşhur bir cild mütehassısı tarafından keşif ve genç hayvanların cild ve hüceyrelere kemali itina ile istihsal edilen ve bir genç kızın taze ve saf cildinin unsurlarına mügabih olan «BIOCEL» tabir edilen kıymetli ve yeni cevher, halihazırda cild unsuru olan penbe renkteki Tokalon Kremi terkibine karıştırılmıştır. Bu akşam, yatmadan evvel sürünüz. Uyuduğunuz her dakika zarfında cildiniz, bu kıymetli unsuru massedip beslenecek ve her sabah kalktığınızda

cildiniz, daha saf daha taze görünecek ve güzelleşecektir.

Gündüzleri, beyaz (yağsız) Tokalon Kremi kullanınız. Terkindeki beyazlatıcı ve kuvvetlendirici unsurlar, dahile nüfuz ederek gizli gayri saf maddeleri ihraç ve siyah noktaları izale eder. Açık mesameleri sıklaştırır ve bu suretle cildinizi beyazlatıp yumuşatacaktır. Bu basit tedbir sayesinde her kadın bir kaç sene gençleşebilir ve genç kızların bile gıpta edeceği şayanı hayret bir cild ve bir tene malik olabilirsiniz.

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ, A. Ekrem UŞAKLIGİL

Yemişini atmış kabuğunu saklamış

Fazla cereyan istihlak eden ampullar kullanıldığında aynı tuhaflığa düşülür.

Hakikî tasarruf yapmak isteyen daha az cereyan sarfına mukabil daha bol ışık veren TUNGSRAM ampullarını mübayaâ eder.

EN AZ PARAYA-EN BOL AYDINLIK

BOURLA BİRADERLER

İSTANBUL ANKARA İZMİR

1941 KÜÇÜK TASARRUF HESAPLARI İKRAMIYE PLANI

Adet Liralık	Lira
1 2000	2000.-
3 1000	3000.-
2 750	1500.-
4 500	2000.-
8 250	2000.-
35 100	3500.-
80 50	4000.-
800 20	6000.-

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda taliinizi de denemiş olursunuz.

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteş - Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kur'aya dahil edileceklerdir.